

EN MÄRKBAR FÖRÄNDRING I FÖRETAGENS VARDAG

Regeringens handlingsplan för regelförenklingsarbetet
- En redovisning av det andra steget

Producerad av Näringsdepartementet
Foto RF/Johnér, Pawel Flato
Tryck åtta.45, juni 2008
Artikelnummer N8009

För en märkbar förändring i företagens vardag

Jobben och kampen mot utanförskapet är den enskilt viktigaste frågan för regeringen. Vår jobbpolitik vilar på tre ben; det ska löna sig bättre att arbeta, fler ska våga anställa och fler företag ska vilja starta, stanna och växa i Sverige

Med den utgångspunkten blir det också viktigt bedriva ett genomgripande regelförenklingsarbete. Det är en naturlig del i arbetet med att nå regeringens mål om fler i jobb och växande företag.

Genom att skapa bättre regelverk och minska företagens administrativa kostnader ökar företagens utrymme att använda mer tid och pengar till att utveckla verksamheten. Det kan i sin tur öppna för fler jobb.

Regelförenklingsarbetet tar fasta på vår frihetstanke. I ett framgångsrikt samhälle råder en kultur där det är självklart för människor att starta, driva och bygga företag kring idéer som de tror på. Varje företag ses som ett bidrag till samhället och en möjlighet till arbete istället för motsatsen. För att omvandla idé till produkt krävs ökad frihet över såväl sinne som plånbok.

Regelförenklingsarbetet bedrivs nu på bred front i Regeringskansliet och i ett femtiotal utvalda myndigheter. Det handlar både om enklare regler men också om andra åtgärder som underlättar för företagen att följa reglerna.

En rad förenklingar har redan genomförts och på område efter område har översyner initierats som syftar till en märkbar förändring i företagarens vardag. Arbetet fortsätter nu med att identifiera ytterligare förenklingsåtgärder som underlättar för de enskilda företagen, i dag och i framtiden.

Genom färre och enklare regler sänker vi trösklarna för idéer att bli företag och för företag att växa. Då kan också jobben bli fler.

Fredrik Reinfeldt
Statsminister

Regeringen har satt ett ambitiöst mål att till år 2010 minska företagens administrativa kostnader med 25 procent och att åstadkomma en märkbar förändring i vardagen för företagen. Detta har från start varit en prioriterad fråga för regeringen och är något som kommer att präglå vårt framtida arbete i än högre grad eftersom vi nu börjar få de verkningsfulla instrumenten och mätningar på plats. Denna handlingsplan är en lägesredovisning av det regelförenklingsarbete som har pågått under 2007 för att uppnå målet.

För att få en uppfattning om hur verkligheten ser ut för företagen har mätningar av företagens administrativa kostnader genomförts. Detta har gjorts på flertalet regelområden som är relevanta för företag. Regeringen har gett departementen och ett femtiotal myndigheter i uppdrag att förenkla regelverken och på olika sätt underlätta företagets vardag. Sammanlagt har departement och myndigheter redovisat 600 genomförda eller planerade förenklingsåtgärder och förslag.

Fokus i uppdraget har varit områden som näringslivet pekat ut i behov av förenkling, irriterande regler för företagen och de tyngsta informationskraven enligt genomförda mätningar. Samråd med näringslivet har varit en viktig del i uppdraget till departement och myndigheter. Regeringen vill också att det genomförs fler och bättre konsekvensutredningar av reglers effekter. Från och med januari 2008 gäller en ny förordning om konsekvensutredning vid regelgivning. Regeringen har också beslutat om att inrätta ett regelråd för att påskynda och kvalitetssäkra regelförenklingsarbetet.

Det omfattande arbete som sker på regelförenklingsområdet gör vi för att vi är övertygade om att regelförenkling är ett viktigt medel för att skapa fler jobb i fler och växande företag. En sänkning av de administrativa kostnaderna för företagen med 25 procent skulle innebära en kostnadsbesparing för företagen på 25 miljarder kronor! Detta är pengar som jag är övertygad om att företagen bättre kan använda för att driva och att utveckla sina företag.

Jag vet att många gärna hade sett att arbetet hade gått vidare. Jag förstår det. Men hållbara förändringar över tid är inte gjorda över en natt. För mig har det varit viktigt att få de nödvändiga verktygen på plats. Steg för steg genomför vi nu genomgripande förändringar som kommer att leda till en enklare vardag för många av företagen.

Maud Olofsson
Näringsminister

Innehåll

1	Inriktningen av regelförenklingsarbetet	7
	Fler jobb i fler och växande företag	7
	Minskade administrativa kostnader och en märkbar förändring i företagens vardag	7
	Många förslag från näringslivet följs upp	8
2	Fem centrala verktyg i regelförenklingsarbetet	10
	Mätningar av företagens administrativa kostnader	10
	Förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning	11
	Ett regelråd inrättas	12
	Samråd med näringslivet	12
	En handlingsplan för regelförenkling	14
3	Regeringens handlingsplan	15
	Den administrativa bördan för de svenska företagen	15
	Handlingsplanen omfattar 600 åtgärder	16
	170 åtgärder genomfördes eller avslutades 2007	16
	400 åtgärder planeras 2008 och framåt	17
	100 åtgärder avser förenkling av gemenskapsrätt	20
	100 åtgärder avser elektroniska tjänster	20
	Andra pågående projekt som leder till förenklingar för företagen	21
	Redogörelse för regelförenklingsarbetet	21
	Justitiedepartementet	21
	Utrikesdepartementet	22
	Försvarsdepartementet	23
	Socialdepartementet	23
	Finansdepartementet	24
	Utbildningsdepartementet	25
	Jordbruksdepartementet	25
	Miljödepartementet	26
	Integrations- och jämställdhetsdepartementet	26
	Näringsdepartementet	27
	Kulturdepartementet	27
	Arbetsmarknadsdepartementet	28
4	Regelförenklingsarbetet ur ett internationellt perspektiv	30
	Regelförenkling inom EU	30
	Regelförenkling inom OECD	31

Sammanfattning

Regeringen har som mål att minska företagens administrativa kostnader till följd av statliga regler med minst 25 procent till hösten 2010. Syftet är att skapa en märkbar förändring i företagens vardag.

Tolv departement och 52 myndigheter har haft regeringens uppdrag att ta fram underlag för regeringens handlingsplan för regelförenklingsarbetet. I april 2008 överlämnades en skrivelse till riksdagen (rskr 2007/08:131) med en samlad redogörelse för regelförenklingsarbetet på departementen. Det är denna skrivelse som utgör regeringens handlingsplan för regelförenklingsarbetet. I handlingsplanen redogörs för regelförenklingsarbetet departementsvis. Dessutom redovisas ett urval av åtgärder. Sammanlagt har departement och myndigheter redovisat 600 genomförda och planerade förenklingsåtgärder och förslag.

Bland dessa finns förenklningar i miljöbalken och plan- och bygglagen, förenklningar som rör kraven på upprättande av jämställdhetsplaner och lönekartläggning, förenklade redovisningsregler, avskaffande av revisionsplikten för små företag, förlängd redovisningsperiod för mervärdesskatt, modernisering av tullagstiftningen, översyn av semesterlagen i förenklingssyfte, förenklningar i reglerna för tidsbegränsad anställning, effektivisering

och förenklningar som rör uppgiftslämnande för företagare och en översyn av alkohollagstiftningen. Bland myndigheterna kan nämnas Skatteverket och Statens Jordbruksverk som vidtar flera åtgärder för att underlätta företags uppgiftslämnande.

Regeringen har sedan hösten 2006 lagt en stabil grund för regelförenklingsarbetet. Beslut har tagits om att genomföra en stor utökning av mätningarna av företagens administrativa kostnader. Mätningarna avslutades i februari 2008. Förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning beslutades i december 2007. I den betonas särskilt att effekter för företag ska utredas.

Den tydliga betoning av företagarperspektivet som regeringen lagt fast innebär att konsekvenserna för företagen av alternativa tillvägagångssätt successivt får ökad uppmärksamhet. I handlingsplanen redovisas också hur samrådet med näringslivet bedrivits. Dessutom redogörs för förslag som inkommit från näringslivets organisationer.

Regeringen vill understryka den inriktning som nu läggs fast. En rad förenklingsåtgärder har beslutats och på område efter område har översyner initierats som syftar till förenklningar och en märkbar förändring i företagens vardag.

1 Inriktningen av regelförenklingsarbetet

Fler jobb i fler och växande företag

Regeringens övergripande mål är att bryta utanförskapet genom fler jobb i fler och växande företag. Det ska vara enkelt, roligt och lönsamt att driva företag. För Sveriges konkurrenskraft är det viktigt med goda ramvillkor för företagen. Företagen ska ha så låga kostnader som möjligt för att följa gällande regelverk. Entreprenörer som vill utveckla ett företag ska inte i onödan begränsas av regelverk som upplevs som hindrande.

De flesta företag i Sverige är små och många företagare är egenföretagare. För dessa kan tidsåtgång och kostnad som orsakas av administrativa krav vara betungande. Regelgivare bör ha det mindre företaget som referens när regelverk utformas. Ett enkelt, ändamålsenligt och lättförståeligt regelverk för små företag fungerar också i allmänhet väl för det stora företaget. Även myndigheters service och tillgänglighet är av särskild betydelse för de mindre företagen. Många myndigheter har gjort stora framsteg när det gäller att förbättra sin service och tillgänglighet och får goda betyg av företagen. Det är viktigt med både erfarenhetsutbyte och samverkan mellan myndigheter för att uppnå en ständig förbättring på bred front av myndigheternas verksamhet riktad till företag.

Regelförenklingsarbetet är centralt för att regeringens övergripande mål om fler jobb i fler och växande företag ska nås. En del av de små och medelstora företagen växer snabbt och ger betydande tillskott till sysselsättningen, men de flesta små företag växer inte alls. Regelförenkling är en av regeringens insatser för att främja fler jobb och växande företag. När kostnaderna för att följa regelverken minskar ökar utrymmet att använda tid och pengar till att utveckla företaget.

Minskade administrativa kostnader och en märkbar förändring i företagens vardag

Regeringen har som mål att minska företagens administrativa kostnader till följd av statliga regler med minst 25 procent till hösten 2010. Syftet är att skapa en märkbar förändring i företagens vardag.

Regeringens mål är ambitiöst mot bakgrund av utgångsläget vid internationella jämförelser. Sådana visar att svenska regler är väl utformade. Ett fullständigt underlag för regelförenklingsarbetet, i form av mätningar av företagens administrativa kostnader, finns dock att

tillgå först våren 2008. Det är viktigt att framhålla att regelförenklingsarbetet måste ses tillsammans med regeringens politik i övrigt.

Väl utformade regelverk innebär en konkurrensfördel för företag i Sverige som det är angeläget slå vakt om. Därför är det av stor vikt att regelverken är så ändamålsenliga och effektivt fungerande som möjligt. Det arbetet ska alltid pågå och kommer inte att avstanna 2010. Regeringen kommer aktivt att sträva efter att så fort som det är möjligt uppnå det mål som formulerats.

Regeringen har sedan hösten 2006 lagt en stabil grund för regelförenklingsarbetet. Beslut har tagits om att genomföra en stor utökning av mätningarna av regelområden som orsakar företagen administrativa kostnader. Syftet är att öka kunskapen om regelbördan och få tillgång till mätresultat som ger underlag för att identifiera åtgärder och för uppföljning. I februari 2008 avslutades mätningarna av de administrativa kostnaderna för företagen. Den första uppföljningen av utvecklingen av de administrativa kostnaderna kommer att kunna göras under 2008.

Regeringen har också beslutat den nya förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Regeringen avser även att inom kort inrätta ett regelråd.

Organisationen för regelförenklingsarbetet inom Regeringskansliet har stärkts genom en statsekreterargrupp, en interdepartemental arbetsgrupp och regelförenklingsansvariga på de enheter som ansvarar för regelverk som har betydelse för företagen.

Den tydliga betoningen av företagarperspektivet som regeringen lagt fast har också bidragit till att förstärka insatserna och förändra förhållningssättet hos de som arbetar med regelgivning inom statlig verksamhet. Successivt kommer allt fler att i sitt arbete överväga vad konsekvenserna blir för företagen av alternativa tillvägagångssätt i regelgivningen och i verksamhet i övrigt som är riktad till företag.

Sammanlagt har departement och myndigheter redovisat 600 förenklingsåtgärder. En del av åtgärderna genomfördes 2007, medan andra planeras att genomföras 2008–2010. En del av dessa kräver först utredningar och analys innan en bedömning kan göras om det finns förutsättningar att genomföra åtgärden. Därigenom kommer de som berörs, däribland näringslivet, att få

möjlighet att vid remittering lämna synpunkter på den konkreta utformningen av förslagen. Realisering av en del av förslagen förutsätter givetvis ställningstagande från regeringen till den slutliga utformningen inklusive till finansiering för de fall förslaget påverkar de offentliga finanserna.

Regeringen vill understryka den inriktning som nu läggs fast. På område efter område har regeringen initierat översyner som syftar till förenklingar och en märkbar förändring i företagets vardag.

Regeringen har, utöver förenklingsarbetet, genomfört en rad andra kostnadssänkande åtgärder för företagen. Vissa av dessa är generella, medan andra särskilt inriktats på att öka sysselsättningen hos vissa delar av arbetskraften.

Många förslag från näringslivet följs upp

Regeringen har i uppdrag till departement och myndigheter betonat betydelsen av samråd med näringslivet i regelförenklingsarbetet. Förhållningssättet har mött gehör från näringslivsorganisationer och under perioden november 2006 till november 2007 har det kommit in 470 förslag från dessa.

Ungefär 30 procent av förslagen gäller skatteregler samt finansmarknads- och statistikområdet och nära 30 procent areella näringar (jordbruk, skog och fiske). Närmare 20 procent av förslagen gäller arbetsmarknadsområdet.

Inom arbetsmarknadsområdet berör många förslag arbetsmiljöområdet. Förslagen innebär bl.a. att dokumentationskraven bör minskas. Även rörande frågor såsom arbetstid, semester och annan ledighet samt anställningsskydd finns tämligen många förslag.

Förslagen inom jordbruksområdet rör ett brett område och tar upp många olika aspekter. Bättre stöd för inrapportering av uppgifter som följer av EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP) är återkommande bland förslagen.

Flertalet förslag inom skatteområdet rör mervärdesskatt (moms), inkomstskatt och näringsbeskattning. Vad gäller momsen finns förslag om enklare regler, längre intervall för inbetalning av momsen och ett arbete mot mer enhetliga regler på EU-nivå. Inom ramen för inkomstskatten anser flera av förslagsställarna att de så kallade 3:12-reglerna bör förenklas. På skatte- och upphandlingsområdena förekommer även kritik mot domstolsväsendet när det gäller långa handläggningstider, bristande specialisering och bristande rättspraxis.

Finans-, Jordbruks- och Arbetsmarknadsdepartementet är de departement som fått in flest förslag. En rad förslag från näringslivet följs nu upp, vilket framgår av de följande avsnitten. Nedan ges enbart en kort samman-

fattning av vad som följs upp.

På arbetsmarknadsområdet har en översyn av semesterlagen (1977:480) efterlysts, liksom förenklingar på arbetsmiljöområdet samt avseende hanteringen av arbetsgivarintyg och deltidsintyg. Arbete i syfte att uppnå förenklingar inom dessa och andra områden pågår. Därutöver har redan omfattande förenklingar genomförts som gäller tidsbegränsade anställningar.

Inom områdena associationsrätt, redovisning och revision finns en rad förslag som är föremål för utredning eller där en utredning förbereds. Det gäller borttagande av revisionsplikten för små företag, förändring av straffansvaret vid för sent ingivna årsredovisningshandlingar, ändringar i reglerna om fondemission, de s.k. LEO-reglerna och reglerna om förvärv av egna aktier samt en översyn av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

På miljöområdet har förslag kommit om förenklingar för dem som bedriver täktverksamhet. Registrering i stället för tillstånd för transport av avfall för mindre miljöpåverkande verksamheter samt förenklingar rörande tillståndprocessen i miljöbalken har också föreslagits och övervägs.

Företagarnas försäkringsvillkor i de sociala trygghetssystemen utreds. Förenkling av regler inom tandvårdsområdet, däribland administrationen kring förmånerna för personer som är 65 år eller äldre har beretts i arbetet med en tandvårdsreform. Alkohollagstiftningen ses över och moderniseras, vilket också föreslagits av näringslivsorganisationer.

Ett stort antal förenklingsförslag har inkommit inom jord- och skogsbruksområdet. Förslagen är ofta detaljerade och följs upp avseende exempelvis användbarhet och kvalitet för djurregister och journaler samt klassning av foderföretag. Lika tillämpning i Sverige som i övriga EU av s.k. tvärvillkor för full utbetalning av stöd från EU är en annan fråga som följs upp.

De nuvarande reglerna i jämställdhetslagen (1991:433) om lönekartläggning och jämställdhetsplaner föreslås förenklas, något som särskilt efterfrågats från mindre företag. Konsumentverket kommer att se över sina föreskrifter om prisinformation och förbättra informationen om produktsäkerhet på verkets webbplats.

Inom utbildningsområdet följs förslag upp som avser ansöknings- och tillståndprocessen för fristående skolor samt förenklad insamling av statistikuppgifter.

Inom finansmarknadsområdet har branschorganisationerna inkommit med förslag, varav flera avses följas upp. Detta gäller t.ex. slopat kapitalkrav m.m. på enskilda företag i en finansiell företagsgrupp, förenkling av Finansinspektionens föreskrifter, samarbete mellan Finansinspektionen och andra myndigheter inom ansvarsområden som är gemensamma för myndighe-

terna, modernisering av Finansinspektionens teknik för rapportmottagning, avskaffande av krav på inhämtande av vidimerad kopia av identitetshandling i Finansinspektionens föreskrifter avseende penningtvätt samt avskaffande av krav på att ge in uppdragsavtal enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Även inom skatteområdet har det kommit in förslag från företrädare för näringslivet. Många av dessa förslag avser dock främst åtgärder som sänker skatteuttaget för de skattskyldiga utan att den administrativa bördan minskar, men det finns också förslag som inriktas mot sänkning av administrativa kostnader. Inom Finansdepartementet pågår arbete med att se över vilka av förslagen som det kan vara lämpligt att arbeta vidare med. Vissa av förslagen hanteras redan av pågående utredningar. Ett exempel på en åtgärd som genomförts är kvartalsredovisning av mervärdesskatt för företag med en omsättning som uppgår till högst 40 miljoner kronor per år, vilket gäller sedan den 1 januari 2008. Härtill kommer att Skatteverket och Tullverket sedan länge arbetar med att effektivisera sina rutiner och förenkla för de skattskyldiga, bl.a. genom ökad användning av Internet.

2 Fem centrala verktyg i regelförenklingsarbetet

Mätningar av företagens administrativa kostnader

Bakgrund

Mätningar av företagens administrativa kostnader för att följa statliga regelverk genomförs för att ta reda på hur stora kostnaderna är och hur de fördelas mellan olika regelområden. Resultaten används också för att identifiera förenklingsåtgärder och som uppföljningsinstrument.

Efter en anmodan från riksdagen beslutade den förra regeringen att man skulle mäta de administrativa kostnaderna för det svenska näringslivet efter holländsk förebild. Under perioden 2004–2006 genomfördes åtta mätningar vilket täckte knappt hälften av den lagstiftning som de svenska företagen möter varje dag.

Efter att regeringen hösten 2006 beslutat om målet att sänka företagens administrativa kostnader till följd av statliga regelverk med 25 procent till 2010 beslutade regeringen också att under 2007 mäta de resterande lagstiftningsområden som ännu inte var mätta. Det har inneburit att Verket för näringslivsutveckling (Nutek), på regeringens uppdrag, under 2007 har genomfört mätningar på tolv områden samt uppdaterat vissa äldre mätningar. Ett antal mätningar avslutades i november eller december 2007 och några även i februari 2008. Därför har dessa inte funnits som underlag för det förenklingsarbete som redovisas i denna handlingsplan och för att formulera kvantitativa delmål för 2008 och 2009.

Efter att alla dessa mätningar genomförts fanns vid utgången av februari 2008 mätresultat för följande regelområden: skatteområdet, årsredovisningslagen, jordbruk inklusive skog och fiske, miljö, arbetsrätt, bygg- och fastighet, livsmedels-, statistik-, produkt- och konsumentlagstiftning, offentlig upphandling, tull och utrikeshandel, bokföring, företagsstart, hälso- och sjukvård, transport och kommunikation, associationsrätt, finans- och försäkring- samt energiområdet.

Ett av syftena med mätningarna har varit att räkna fram en så kallad nollbas. Med nollbas avses det index mot vilket målet på 25 procent minskade kostnader till 2010 kan avläsas. Tiden för nollbasen är satt till 2006, det är den nuvarande regeringen tillträdde.

Metod

Mätarbetet genomförs med hjälp av den s.k. standardkostnadsmetoden som utvecklats i Nederländerna. Standardkostnadsmetoden mäter de kostnader som företag har för att "upprätta, lagra och överföra information till följd av krav i lagar, förordningar, myndigheters föreskrifter eller allmänna råd".

Metoden används i dag i 22 av EU:s medlemsstater samt bl.a. i Norge och Australien (Victoria State Government). De länder som arbetar med metoden samarbetar genom ett nätverk, SCM-network, där också EG-kommissionen och OECD är representerade. Totalt har nätverket 24 medlemmar.

I Sverige genomför Nutek mätningarna av de administrativa kostnaderna på regeringens uppdrag. Nutek har också enligt sitt regleringsbrev ansvar för uppdateringar av gjorda mätningar. Resultaten från mätningarna samlas i en databas "Malin". Denna är tillgänglig för myndigheter och departement och kan bl.a. användas för att identifiera förenklingsförslag som ger betydande kostnadsminskningar. Det går också att beräkna vilka kostnadsminskningar som kan åstadkommas om man exempelvis begränsar omfattningen på olika informationskrav eller hur många företag som omfattas av kravet.

Uppföljning och uppdateringar

Förutsättningarna när det gäller att bidra till målen är olika inom olika områden. Många regelområden är till stor del styrda av EG-rätt. Möjligheterna att nå reduktioner av de administrativa kostnaderna kommer därför till viss del att vara beroende av regelförenklingsarbetet inom EU. Där är målet att reducera de administrativa kostnaderna, hänförliga till EG-rätt, med 25 procent till 2012. Förenklingssträvandena måste också vägas av mot regeringens politik och målsättningar i övrigt och därför kommer takten i utvecklingen mot målen även till viss del att vara beroende av vilka åtgärder som kommer att vidtas för att uppnå andra av regeringen satta mål.

Det är viktigt att resultat i regelförenklingsarbetet uppnås successivt under de kommande åren. Regeringen kommer att följa upp utvecklingen med hjälp av de uppdateringar som Nutek genomför av mätningarna av de administrativa kostnaderna.

Varje år ska nollbasmätningen uppdateras. Det görs genom att mäta kostnaderna för förändringarna i regelverken under föregående år. I januari påbörjades arbetet med 2008 års uppdatering och resultaten kommer att redovisas under året. Dessa resultat kommer att avse utvecklingen mellan nollbasåret 2006 och fram till utgången av 2007. På samma sätt kommer regeringen att under 2009 mäta kostnaderna för förändringarna införda i regelverken under 2008 och 2010 mäts förändringarna införda under 2009. På detta sätt kan regeringen följa utvecklingen av de administrativa kostnaderna i arbetet mot att nå målet på 25 procent minskade kostnader till 2010. Eftersom uppdateringen av kostnaderna till följd av ändringar införda under 2010 inte kan genomföras förrän 2011 kommer regeringen att under våren 2010 göra en prognos för hur mycket kostnaderna beräknas minska under 2010 för att på det sättet få en komplett och stabil grund för resultatredovisningen hösten 2010.

Utvecklingen av regelförenklingsarbetet

För att utveckla arbetet med regelförenkling gav regeringen den 4 oktober 2007 Nutek i uppdrag att ta fram indikatorer som kan användas i arbetet med regelförenkling.

Indikatorerna ska komplettera de mätningar av företagens administrativa kostnader som hittills utförts. De inriktas därför på reglers effekter i andra avseenden än beträffande administrativa kostnader enligt den definition som gäller för nuvarande mätningar. Uppdraget redovisades den 31 mars 2008.

Bakgrunden till uppdraget är att det finns andra faktorer som är nära förknippade med och har betydelse för de administrativa kostnaderna men som inte täcks av mätningarna med standardkostnadsmetoden. Exempel är myndigheters service och tillgänglighet, kötider vid handläggning och bristande samordning mellan olika myndigheter. Det finns också aspekter på regelverken som inte medför administrativa kostnader med den inne-

börd som begreppet getts i standardkostnadsmodellen. Det kan handla om reglernas utformning, hur enkla eller svåra de är att begripa och tillämpa, och vilket arbete, vilken tid och vilka resurser företagen måste lägga ned på att hantera regelverket.

Att kunna sätta mätbara, kvantitativa mål som kan följas upp med indikatorer gör arbetet med uppföljning av regelförenklingsarbetet i ovanstående delar mer kraftfullt. Syftet med dessa indikatorer är att bidra till att synliggöra förbättringar i avseenden som inte omfattas av de mätningar som hittills utförts av företagens administrativa kostnader.

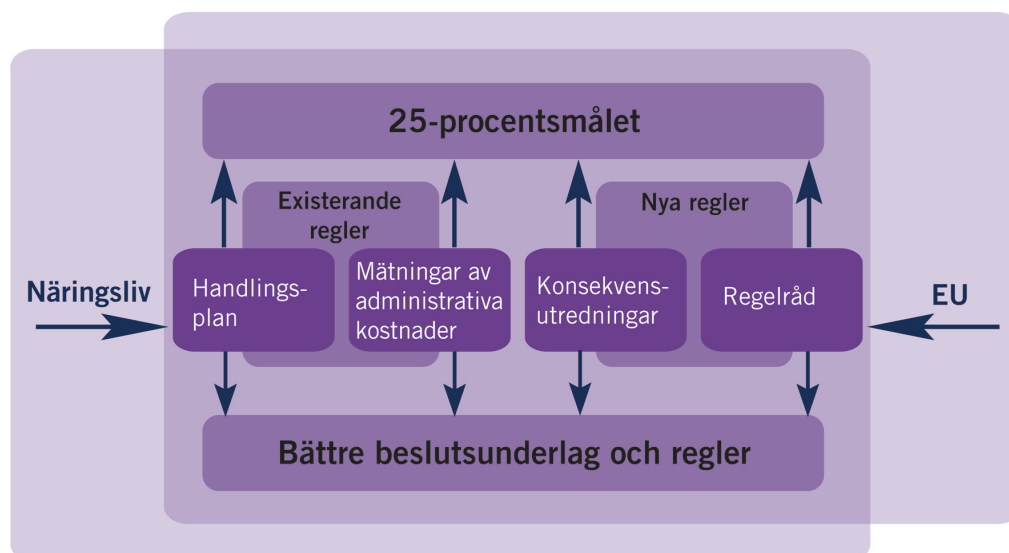
Även i övrigt pågår ett utvecklingsarbete i samband med regelförenkling. Regeringen avser att bygga upp en djupare kunskap kring reglers effekter för företag och samhälle för att på så sätt ta fram fler och relevanta verktyg för regelförenkling samt åtgärder som gör företagens vardag enklare. Ett sådant verktyg kan vara att sträva efter klart och begripligt språk i allt regelförenklingsarbete.

Förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

Regeringen beslutade i december 2007 om en ny förordning som reglerar myndigheternas arbete med konsekvensutredningar. Förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning (konsekvensutredningsförordningen) ersätter förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor (simplexförordningen) samt 27 och 28 §§ i verksförordningen (1995:1322) som reglerat arbetet med konsekvensutredningar.

Syftet med en konsekvensutredning är bl.a. att så långt det är möjligt försäkra sig om att regleringen verkligen behövs, att den löser det aktuella problemet samt att få ett allsidigt underlag för bedömningen av de kostnader och andra effekter, t.ex. miljömässiga och sociala, som re-

En märkbar förändring i företagens vardag

geln kan medföra. Arbetet med konsekvensutredningar ska leda till att de nya eller ändrade regler som införs ska vara enkla och ändamålsenliga. En konsekvensutredning enligt förordningen syftar också till att öka reglernas kvalitet så att behovet av tolkning minskar, att verka återhållande på kostnader för dem som ska efterleva reglerna samt att minska antalet regler och reglernas omfattning, dvs. den totala regelmassan. I förordningen anges att en konsekvensutredning ska göras i den omfattning som behövs i det enskilda fallet.

Bestämmelserna i konsekvensutredningsförordningen bygger i stor utsträckning på bestämmelserna i verksförordningen och i simplexförordningen. Ett förslag till en ny förordning lämnades också i betänkandet Från verksförordning till myndighetsförordning (SOU 2004:23). I princip samtliga remissinstanser som lämnat synpunkter på betänkandet vad avser konsekvensutredningar tillstyrkte förslaget att föra samman simplexförordningens regler och verksförordningens bestämmelser om konsekvensutredningar i en fristående förordning.

Konsekvensutredningsförordningens systematik bygger på ett antal frågeställningar som alltid ska besvaras när en konsekvensutredning genomförs. En konsekvensutredning ska således alltid innehålla en beskrivning av det problem som ska lösas, vad som ska uppnås, alternativa lösningar och effekterna av att en reglering inte kommer till stånd. Konsekvensutredningen ska belysa kostnadsmissiga och andra konsekvenser som en reglering medför. En jämförelse av konsekvenserna av de övervägda regleringsalternativen ska göras. Vidare ska bedömas om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

En särskild paragraf (7 §) tar sikte på det fall förslaget till reglering har effekter för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. I paragrafen finns ett antal frågeställningar, bl.a. om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

Nutek och Ekonomistyrningsverket ges i förordningen uppgiften att verka för metodutveckling och rådgivning. Nutek ska vara samordnande myndighet i detta arbetet.

Riktlinjer för arbetet med konsekvensutredningar i Regeringskansliet kommer att utfärdas. De kommer att innebära att frågeställningarna i den nya förordningen ska vara vägledande vid Regeringskansliets utarbetande av konsekvensutredningar.

Ett regelråd inrättas

Ett för regeringen och förvaltningsmyndigheter under regeringen rådgivande organ, Regelrådet, kommer inom kort att inrättas för att bistå regelgivarna i arbetet med regelförenklingar för företagen. I Regelrådet ska ingå representanter med särskild erfarenhet av reglers effekter för företagen. Till Regelrådet ska knytas ett sekretariat.

Regelrådet ska granska utformningen av förslag till nya och ändrade regler som kan få effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Regelrådet ska ta ställning till om regelgivarna genomfört föreskrivna konsekvensutredningar och bedöma om nya och ändrade regler utformas så att de uppnår sitt syfte på ett enkelt sätt till en, relativt sett, låg administrativ kostnad för företagen.

Regelrådet ska även bedöma konsekvensutredningarnas kvalitet samt följa utvecklingen inom regelförenklingsområdet och lämna information och råd som kan främja en kostnadsmedveten och effektiv regelgivning.

Samråd med näringslivet

Regeringens arbete med regelförenklingar ska leda till en märkbar förändring i företagets vardag. Samråd med företag och organisationer är därför av största vikt för att arbetet med regelverkens utformning ska inriktas på det som av företagen upplevs som mest betungande. En majoritet av departementen har därför fört en löpande dialog med näringslivet. Samrådet inom flertalet områden är en naturlig del av det arbete som bedrivs och genomförs i olika former. Vanligt är att dialogen struktureras utifrån olika lagstiftnings- och ämnesområden.

På Justitiedepartementet förekommer till exempel samråds- och informationsmöten med näringslivet inom enskilda lagstiftningsprojekt och inför viktigare möten inom EU:s institutioner. Vid upprättande av departementspromemorior, kommittédirektiv, lagrådsremisser och propositioner anordnas ibland olika slag av remissmöten i syfte att komplettera beslutsunderlaget med synpunkter från näringslivet. Ofta framgår det också av kommittédirektiv att kontakter ska tas även med andra näringslivsorganisationer än de som finns representerade i en viss utredning. Detta arbetssätt tillämpas av flertalet departement. Justitiedepartementet har genomfört ett antal samråd under året och för att nämna några har Svenskt Näringsliv, Företagarna, Svenska Patentombuds-föreningen, Patent- och registreringsverket och Bolagsverket varit med i arbetet med den nya varumärkeslagen och ändringar i firmalagen (1974:156). Svenska Bankföreningen m.fl. har deltagit i arbetet med att ta fram nya regler för elektroniska företagsinteckningar. Vidare har Svenskt Näringsliv m.fl. deltagit vid en hearing om ytterligare förenklingar av redovisningsreglerna. Hösten 2007 hölls ett särskilt samrådsmöte om regelförenkling dit näringsliv, organisationer och myndigheter bjöds in.

Ett antal departement har valt att förstärka samrådet med att bjuda in till särskilda möten enbart för att diskutera regelfrågor. Miljödepartementet har exempelvis valt att inrätta särskilda samrådsgrupper dels inom miljöområdet, dels inom plan- och byggområdet. Samrådsgrupperna har träffats vid ett tillfälle vardera under hösten 2007 och planerar att träffas ca två gånger per år. Närvarande var företrädare från såväl myndigheter, företag som

intresseorganisationer. Miljödepartementet har därutöver haft enskilda möten med ett tiotal näringslivsorganisationer och företag. Samtliga myndigheter under departementet har haft samråd med näringslivet.

Arbetsmarknadsdepartementet har utöver sedvanliga samråd med arbetsmarknadens parter om olika aktuella frågor haft två samrådsmöten speciellt om regelförenkling. Till dessa möten har förutom arbetsmarknadens parter andra representanter för företagare och näringsliv bjudits in. På uppmaning av departementet har organisationerna lämnat ett antal synpunkter och förslag om regelförenklingar.

Finansdepartementet har, utöver sedvanlig beredning av förslag som berör näringslivet, haft samrådsmöten med företrädare för näringslivet avseende olika regelområden. Två av dessa samråd har avsett regelförenkling inom skatteområdet och organisationerna har då på uppmaning av departementet bl. a. redovisat vilka regelförenklingsförslag som är högst prioriterade. Samråd med berörda branscher sker även löpande i samband med beredningen av vissa förslag som diskuteras på EU-nivå, t.ex. vad gäller mervärdesskatt och finansiella tjänster.

Jordbruksdepartementet har utöver de kontinuerliga samråd som har ägt rum inom ramen för departementets ansvarsområde vid två tillfällen bjudit in till att lämna skriftliga förslag vilket har resulterat i ett stort antal förslag från flera bransch- och intresseorganisationer. Departementet har även haft möten med flera av dessa organisationer. I samband med den kampanj som anordnades i mars 2007 där näringsministern bjöd in företag att komma med förslag har cirka 70 förslag kommit in från allmänheten som rör Jordbruksdepartementets områden. Drygt hälften av dessa utreds vidare. Under ett par månader fanns även möjlighet att under parollen "Tipsa Eskil" via webben lämna in förslag direkt till Jordbruksdepartementet på bland annat regelförenklingsområdet. Tre av de inkomna förslagen har diskuterats vidare med förslagsställarna och övriga förslag bereds för närvarande av Jordbruksdepartementet.

Kulturdepartementet har lämnat företagare och organisationer möjlighet att skriftligen inkomma med synpunkter på regelförenklingsarbetet.

Socialdepartementet har bjudit in branschorganisationer att skriftligen inkomma med förslag till regelförenklingsåtgärder på departementets område. Socialdepartementet har också bjudit in branschorganisationer till ett möte där Verket för näringslivsutveckling informerat om utfallet av den mätning av administrativa kostnader på hälso- och sjukvårdsområdet som verket genomfört på uppdrag av regeringen.

Näringsdepartementet har inrättat en central samrådsgrupp för regelförenklingsarbetet inom Regeringskansliet. Gruppen har haft fyra möten. Den centrala samrådsgruppen har till syfte att diskutera de övergripande frågorna

kopplade till regelförenklingsarbetet, som exempelvis arbetet med handlingsplanen, konsekvensutredningar, mätningar av administrativa kostnader, samrådet med näringslivet och inrättande av ett regelråd. Samrådsgruppen består av representanter från Almega, Företagarförbundet, Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund, Näringslivets Regelnämnd (NNR), Svensk Handel, Svenskt Näringsliv, Svenska Bankföreningen och Teknikföretagen.

Myndigheterna har många direktkontakter med företag och samråd mellan myndigheter och näringsliv är därför av avgörande betydelse för att arbetet med regelförenkling ska nå uppsatta mål. En majoritet av de 50-tal myndigheter som har i uppdrag att arbeta med regelförenkling har i olika former fört en dialog med de företag och organisationer som berörs av deras verksamhet.

Bolagsverket kan nämnas i sammanhanget där man samråder med näringslivet dels genom formaliserade kontakter, dels genom möten av mer ad hoc-karaktär. Exempel på formaliserade kontakter är den kontaktkommitté som samlas två gånger per år och består av representanter för verkets större kunder såsom Bankföreningen, Branschföreningen för revisorer och rådgivare (FAR SRS), Företagarna samt större ombudsföretag. Till kontakter av ad hoc-karaktär räknas de kontakter som sker i samband med mässor, seminarier och utbildningar samt det som kommer in genom Bolagsverkets synpunktshanteringssystem. Bolagsverkets insynsråd utgör också en viktig kontaktyta för Bolagsverket eftersom flera ledamöter representerar näringslivet.

I Skatteverkets arbete med förslag till regelförändringar sker normalt samråd med näringslivets intresseorganisationer, till exempel Företagarna, Svenskt näringsliv, Lantbrukarnas Riksförbund och Sveriges Byggindustrier. Dessa samråd föranleder ofta anpassningar av förslagen. Från och med vintern 2006 har det hållits särskilda möten om regelförenkling. Skatteverket arbetar också med att höja kvaliteten på de konsekvensbedömningar som görs när föreskrifter och allmänna råd utarbetas.

Naturvårdsverkets arbete med regelförenkling omfattar bl.a. förändringar i interna rutiner för att säkerställa att regelförenklingsaspekten tas till vara i verkets arbete såväl nationellt som inom EU och att mer systematisk samverkan med andra aktörer (näringsliv och myndigheter) sker för att förbättra underlaget för konsekvensanalyser avseende effekter för företagen. Verket har även arbetat med vägledning i syfte att underlätta för företagen att så kostnadseffektivt som möjligt uppfylla de administrativa krav som följer av reglerna. En särskild genomgång har gjorts av hur EG-direktiv införlivats, exempelvis där införlivandet resulterat i mer omfattande regler än vad EG-rätten föreskriver.

Vid utarbetande av föreskrifter samarbetar Arbetsmiljöverket regelmässigt med arbetsmarknadens parter. Möten hålls för att inhämta synpunkter innan förslag till

föreskrifter skickas på remiss. Förslag till nya föreskrifter kommer fortsättningsvis också att skickas till Företagarna för synpunkter. Arbetsmiljöverket planerar att i samverkan med arbetsmarknadens parter arbeta för en förenklad regelstruktur med föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete som grund. Föreskrifterna ska revideras särskilt med syfte att minska de administrativa kostnaderna för företagen.

Försäkringskassan har ett kundråd för samråd med näringslivet. Kundrådet består av representanter för Svenskt Näringsliv, Arbetsgivarverket, Företagarna samt Sveriges kommuner och landsting. Försäkringskassan avser att skapa ytterligare referens- och arbetsgrupper med kunder och partners. Syftet är att involvera och förankra kunder och partners i arbetet med att utforma, verifiera och testa lösningar. Det kan handla exempelvis om policydokument, information, blanketter och IT-lösningar.

En handlingsplan för regelförenkling

Regeringen gav den 30 november 2006 Regeringskansliet i uppdrag att departementsvis ta fram underlag för en gemensam handlingsplan avseende regelförenklingar. I sina regleringsbrev fick 53 myndigheter under regeringen i uppdrag att bistå respektive departement. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen fick genom regeringsbeslut den 15 mars 2007 ett likalydande uppdrag i sitt regleringsbrev.

Syftet med uppdragen till departement och myndigheter har varit att intensifiera regelförenklaringsarbetet för att minska företagens administrativa kostnader med minst 25 procent till hösten 2010 och skapa en märkbar förändring i företagens vardag.

Arbetet under 2007 bedrevs i två steg. Under våren 2007 lämnade myndigheter och departement underlag till första steget i handlingsplanen.

Regeringen beslutade den 31 maj 2007 om inriktningen av regelförenklaringsarbetet för perioden 2007–2010. I beslutet redovisades första steget i arbetet med handlingsplanen. Samtliga departement och berörda myndigheter hade haft i uppdrag att redovisa inriktningen av sitt arbete, pågående och planerade förenklingsåtgärder, regler på EU-nivå som skulle kunna förenklas samt redogöra för sitt samråd med näringslivet.

Riktlinjerna till förenklingsuppdraget pekade ut två grundläggande källor för arbetet med att ta fram ett underlag. För områden där mätningar av de administrativa kostnaderna genomförts angavs att mätresultaten utgör en viktig utgångspunkt. Vidare angavs att regelområden som företag och näringslivsorganisationer pekade ut som områden i behov av förenkling särskilt skulle gås igenom.

I riktlinjerna till uppdraget pekades det vidare på att det ibland kan krävas att även underliggande materiell lagstiftning omfattas av arbetet samt att för företagen irriterande regler skulle uppmärksammas särskilt.

Andra steget i arbetet med att ta fram underlag till handlingsplanen

Varje departement har i ett andra steg följt upp den arbetsplan som tidigare utarbetats. Av regleringsbreven framgick att de berörda myndigheterna senast den 19 oktober 2007 skulle redovisa genomförda förenklingsåtgärder och pågående förenklingsprojekt, inklusive vidareutveckling och konkretiseringar av tidigare planerade åtgärder. Även förslag till regeringen om förändringar i lagar och förordningar som skulle minska företagens administrativa kostnader skulle redovisas.

I samband med att första steget av arbetet redovisades i maj 2007, konkretiserades också uppdraget till steg två. Varje departement skulle senast den 19 november 2007 i en reviderad arbetsplan för departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för redovisa följande.

1. Arten och inriktningen av det regelförenklaringsarbete som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för bedriver.
2. Vilka åtgärder för samråd med näringslivet och andra berörda som departementet och de myndigheter som departementet ansvarar för har vidtagit. Departementet skulle sammanfatta vilka förslag från näringslivet som departementet avser att följa upp och bereda.
3. Vilka kvantifierbara delmål som respektive departement avser att uppnå innan utgången av 2008 och utgången av 2009. Inom de områden där Nutek har genomfört mätningar i början av mandatperioden ska huvudprincipen vara att företagens administrativa kostnader ska minskas med 10 procent till utgången av 2008 och ytterligare 10 procent till utgången av 2009. Om denna huvudprincip inte anses kunna följas ska det tydligt anges vilka delmål man i stället avser uppnå, och skälen till att man inte valt huvudprincipen.
4. En sammanställning av samtliga pågående och planerade förenklingsåtgärder, dels för departementet, dels för respektive myndighet som departementet ansvarar för.
5. Hur departementet avser att ta till vara möjligheter till undantag för små och medelstora företag avseende EG-direktiv och i förekommande fall andra EG-rättsakter. Det gäller både redan genomförda direktiv och vid genomförande av direktiv som medger sådana undantag.
6. Att inom departementets ansvarsområde identifiera regler på EU-nivå som skulle kunna förenklas för att minska de administrativa kostnaderna för företagen.

Näringsdepartementet har därefter sammanställt en gemensam handlingsplan för regeringen och berörda myndigheter.

3 Regeringens handlingsplan

Den administrativa bördan för de svenska företagen

Regeringen har låtit mäta de administrativa kostnaderna till följd av statliga regelverk med hjälp av standardkostnadsmetoden sedan 2004. I februari 2008 avslutades det arbetet och en i princip komplett nollbas är därmed framräknad, se vidare avsnitt 2.1. Nollbasen ska användas som index för att följa upp departementens och myndigheternas arbete för att sänka de administrativa kostnaderna med minst 25 procent till 2010 och är baserad på drygt 2 200 intervjuer med företagare och medarbetare i olika företag. Per 2006 är nollbasen 97,6 miljarder kronor och representerar det index mot vilket regeringens mål ska räknas.

Verket för näringslivsutveckling (Nutek) har under arbetet kartlagt drygt 900 lagar och identifierat närmare 4 300 informationskrav. Av den totala kostnaden, på 97,6 miljarder kronor, står drygt 100 informationskrav, som vardera är uppskattade till att överstiga 100 miljoner kronor, för knappt 90 procent.

Det är viktigt att notera att den kostnad som är framräknad i första hand är ett index och ger en generell uppskattning över de kostnader som företagen har för att följa regelverkens administrativa krav, så som kostnaderna mäts i modellen.

I arbetet med att förverkliga regeringens ambitioner bör det noteras vissa saker som särskilt kommer att påverka utvecklingen.

En stor del av de administrativa kostnaderna härrör på flera områden från lagstiftning som har sin grund i EG-rättsliga krav och som departementen och dess myndigheter inte direkt kan påverka. På vissa områden är det så mycket som över 90 procent av totalkostnaden (exempelvis jordbruks- och livsmedelsområdet). Även på övriga områden spelar EG:s regelverk en stor roll. Det medför att arbetet med att åstadkomma förenklingar tar längre tid än när förenklingarna kan göras i den rent nationella lagstiftningen. Hänsyn kommer att behöva tas till detta när det gäller att uppnå målet till 2010.

Europeiska rådets mål för EG:s regelverk, som är att sänka de administrativa kostnaderna till följd av EG:s regelverk med 25 procent till 2012, ger emellertid nya möjligheter att påverka och åstadkomma förenklingar som bidrar till att uppnå det svenska målet.

En annan faktor är de kostnader som kan betraktas som "affärskritiska" eller "Business as Usual". Det är kostnader som företagen i stor utsträckning ändå har eller skulle ha även om regelverket på området togs bort. Ett sånt område är bokföringsområdet där den framräknade totalkostnaden är mycket stor men förenklingspotentialen avseende verkliga förändringar i företagens vardag är relativt liten.

Förenklingssträvandena måste också vägas av mot regeringens politik och målsättningar i övrigt och därför kommer takten i utvecklingen mot målen även till viss del att vara beroende av vilka åtgärder som kommer att vidtas för att uppnå andra av regeringen satta mål.

Det är mot denna bakgrund viktigt att inrikta regel-förenklingsarbetet på de regelområden och de kostnader som är viktiga för företagen, kan ge effekt i närtid och som ger en återspeglning i att företagens vardag faktiskt förenklas.

Kostnaderna per område redovisas i tabellen nedan:

Tabell 1. Administrativa kostnader för näringslivet till följd av statliga regelverk

Rapporter/områden	Miljarder kr/2006
Arbetsrätt	6,4
Associationsrätt	24,6
Bokföring	23,0
Bygg och fastighetsområdet	7,2
Energi	1,7
Finansmarknadsområdet	2,5
Hälso- och Sjukvård	1,0
Jordbruk, skog, fiske	0,9
Kommunikation	0,2
Konsumentområdet	1,3
Livsmedelslagstiftningen	8,4
Miljö	3,6
Produktområdet	3,2
Skatt	6,6
Statistikområdet	0,3
Transport	2,9
Tull och utrikeshandel	1,9
Årsredovisningslagen	1,9
Nollbas 2006	97,6

Handlingsplanen omfattar 600 åtgärder

Regeringens handlingsplan för regelförenklingsarbetet baseras på underlag från tolv departement och 52 myndigheter. Totalt omfattar regelförenklingsarbetet 600 åtgärder. Nära 200 åtgärder genomförs, planeras eller utreds av regeringen och över 400 åtgärder av myndigheter under regeringen. Åtgärderna är av olika karaktär när det gäller effekter, omfattning och tidsmässigt genomförande. Vissa åtgärder är mycket begränsade, medan andra kan omfatta flera, ibland ett stort antal, lagar, förordningar eller föreskrifter. Därför bör det antal åtgärder som redovisas enbart ses som en översiktlig beskrivning av arbetets omfattning. Det är också med nödvändighet så att vissa förenklingsåtgärder kan genomföras direkt, medan andra förslag till åtgärder måste utredas och därefter remitteras före ett slutligt ställningstagande och eventuellt beslut.

I avsnitt 3.3 beskrivs regelförenklingsarbetet departementsvis. Där redogörs för inriktning, prioriteringar och viktigare insatser inom respektive departements ansvarsområde.

Både i beskrivningen av regelförenklingsarbetet departementsvis och i nedanstående redovisning återfinns, på grund av den stora omfattningen, enbart ett urval av de åtgärder som genomförts eller planeras. En sammanställning av samtliga åtgärder och förslag till ytterligare regelförenkling i handlingsplanen kommer att offentliggöras av regeringen i särskild ordning.

170 åtgärder genomfördes eller avslutades 2007

Under 2007 avslutades genomförandet av drygt 50 åtgärder som beslutats av regeringen. Motsvarande antal vad avser myndigheternas regelförenklingsarbete är 120. Nedan ges några exempel.

1. Redovisningsperioden för mervärdesskatt har fr.o.m. den 1 januari 2008 förlängts från en till tre månader för företag med en omsättning som uppgår till högst 40 miljoner kronor per år. Denna förändring förväntas medföra minskade administrativa kostnader och förbättrad likviditet för små och medelstora företag. Skatteverket har tillsammans med Nutek beräknat att den administrativa bördan förväntas minska med 85–218 miljoner kronor för de mindre företag som berörs.
2. Regeringen har förbättrat möjligheterna till tidsbegränsad anställning, genom förenkling av lagstiftningen och färre restriktioner för tidsbegränsad anställning. Det innebär förenklingsåtgärder för företagen genom att ett antal tidsbegränsade anställningar förs samman till en gemensam allmän visstidsanställning och antalet enligt lag möjliga typer av tidsbegränsade anställningar halverats. Detta ger ökad valfrihet och flexibilitet att anställa personer efter verksamhetens behov och minskade administrativa kostnader för företagen.
3. Bland betydande kostnadsbesparande åtgärder som genomförts på miljöområdet t.o.m. 2007 kan nämnas ändringarna av den s.k. FMH-bilagan (bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd), vilken reglerar om en verksamhet är tillstånds- eller anmälningspliktig, dvs. om en miljöfarlig verksamhet är en A-, B- eller C-verksamhet, samt ändringarna av anmälningspliktiga vattenverksamheter, som för verksamhetsutövarna innebär en minskad kostnad för provning, underlagsmaterial och teknisk/juridisk hjälp jämfört med om verksamheten skulle ha tillståndsprövats.
4. En rad åtgärder har genomförts för att förenkla och förtydliga bestämmelserna i plan- och bygglagen (1987:10). En ny möjlighet har införts för nyttjande av bygglov periodiskt under del av år, vilket bedöms underlätta och minska den administrativa bördan framför allt för mindre enskilda näringsidkare vars verksamhet är säsongsbetonad.
5. Ett flertal myndigheter samverkar för att underlätta nyföretagande. En samverkansgrupp finns med representanter för Nutek, Skatteverket, Bolagsverket, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Tullverket. Gemensamma nyföretagarutbildningar ingår i verksamheten liksom en webb-baserad starta-företag-guide.
6. ALMI Företagspartner AB (ALMI) och Exportkreditnämnden (EKN) samarbetar för att förbättra tillgängligheten till EKN:s tjänster via lokala ALMI-kontor. Efter en inledande försöksperiod då ett antal ALMI-bolag under 2006 började förmedla EKN:s s.k. motgaranti, har under 2007 samarbetet utvidgats till att omfatta samtliga 21 regionala ALMI-bolag. Samarbetet kommer att fördjupas under 2008 då också fler av EKN:s garantiprodukter kommer att kunna förmedlas via ALMI.
7. Radio- och TV-verket har haft ett utvidgat samarbete med Post- och telestyrelsen vad gäller det dubbla ansökningsförfarandet för vissa radiosändningar. Syftet har varit att förenkla tillståndsförfarandet för radio- och televisionssändningar i marknätet genom att Radio- och TV-verket och Post- och telestyrelsen tar fram gemensam information och rutiner. Åtgärderna var i huvudsak genomförda vid utgången av 2007.
8. Nutek inhämtar från hösten 2007 uppgifter från de årsredovisningar som företagen sänder till Bolagsverket. Uppgifterna använder Nutek som del i underlaget för stödgivning inom regionalt företagsstöd och Nuteks SIDA-program. Företagen har tidigare sänt uppgifterna direkt till Nutek men nu kan deras uppgiftslämnande minskas.
9. Statens jordbruksverk har avskaffat kravet på en

separat stalljournal för produktionsplatser, som inte sammanliggjer med brukningscentrum, och som enbart utgörs av bete. Besparingarna som en följd av det avskaffade kravet beräknas till cirka 5 miljoner kronor. En rad andra åtgärder har också genomförts exempelvis borttagande av krav att väga på oberoende "vågställ" vid förädling av energi- och industrigrödor på egen gård, vissa krav som gäller att motverka växtsjukdomar i form av ringrötet, härstamningsbevis för hotade husdjursraser samt förenkling av processen för att ansöka om ersättning för att restaurera betesmarker eller slåtterängar.

10. Naturvårdsverket har tagit fram en plan för tillsynsvägledning som gäller för åren 2007–2009. Syftet är en likvärdig och effektiv tillsyn som säkerställer miljöbalkens syften. Tillsynsvägledningen vänder sig till länsstyrelser och kommuner, men får naturligtvis stor inverkan på företagen eftersom tillsynsvägledningen ska styra hur tillsynen bedrivs hos tillsynsmyndigheterna. En likvärdig tillsyn ger rättvisa konkurrensförhållanden och har efterfrågats av näringslivet för att uppnå en likvärdig tillämpning av miljöbalken.

400 åtgärder planeras år 2008 och framåt

Sammanlagt över 400 åtgärder övervägs eller planeras för genomförande 2008 och därefter. Många av dessa åtgärder har olika typer av effekter. De kan både innebära minskade administrativa kostnader för företagen och samtidigt ge andra förenklingar som sänker företagens kostnader. Kostnaderna för företagen minskar exempelvis genom förkortade handläggningstider, förbättrad service eller tillgänglighet, eller bättre överblick över regelområdet, vilket kan minska företagens kostnader för att sätta sig in i de regler som man ska följa. Myndigheterna kan också minska företagens kostnader genom att undvika att uppgifter inhämtas från ett och samma företag flera gånger eller genom att hämta uppgifterna om företaget från exempelvis Bolagsverket eller Upplysningscentralen. Genomgångar av föreskrifter kan göra dem mer lättillgängliga genom att se över strukturen och enkelheten i språket. Elektronisk fakturahantering, kommunikation och informationshantering via webbplatser är andra typer av åtgärder.

I nedanstående redovisning har indelningen gjorts efter vad effekten huvudsakligen bedöms bestå av, men ofta har åtgärder flera typer av effekter.

200 åtgärder inriktade på minskade administrativa kostnader

1. Redovisningslagstiftningens krav på upprättande och ingivande av redovisningshandlingar är kostsamt för företagen. En utredare har tillkallats för att utreda ytterligare förenklingar av redovisningsreglerna (dir.

2007:78). Utredningen ska bl.a. överväga om Sverige i större utsträckning än i dag bör utnyttja de möjligheter till lättnader och undantag för små och medelstora företag som EG:s redovisningsdirektiv erbjuder samt även om vissa krav på tilläggsupplysningar kan tas bort eller inskränkas till att gälla färre företag samt frågor om tidpunkten för bokföringen, gemensam verifikation och årsbokslut. En betydande förenklingspotential ligger också i de nya tekniska lösningar som håller på att introduceras på detta område.

2. Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att föreslå de lagändringar som krävs för att ta bort revisionsplikten för små företag (dir. 2006:96 och 128). Uppdraget har nyligen redovisats.
3. Ett uppdrag planeras till bl.a. Nutek, Bolagsverket och Skatteverket som gäller hur uppgiftslämnandet kan förenklas och göras mindre betungande för företagen. Syftet är att företagen bara ska behöva lämna en och samma uppgift en gång till statliga myndigheter.
4. Prioriterade åtgärder på miljöområdet är att förenkla reglerna för den som bedriver täktverksamhet. Åtgärderna gäller att produktionsuppgifter för täkter bör lämnas genom miljörapport, undantag från tillståndsplikt för vissa täkter, förenklad ansökan av täkter och förnyelse av täkttillstånd. En översyn görs under 2008 och om åtgärderna kan genomföras beräknas de medföra betydande minskningar för företagens administrativa kostnader, mer än 200 miljoner kronor per år.
5. Enklare tillståndsförfarande för viss återvinning och bortskaftning av avfall övervägs. Förslaget tar sikte på mindre miljöpåverkande verksamheter. De administrativa kostnaderna beräknas minska med minst 10 miljoner kronor per år. Naturvårdsverket kommer under 2008 att genomföra en förstudie. Beroende på resultatet av denna studie kan de förenklade reglerna införas under 2010. För närvarande krävs tillstånd för transport av avfall inom Sverige. Förfarandet för företag förenklas om endast registrering hos behörig myndighet krävs.
6. En proposition med förslag till ny diskrimineringslag beslutades av regeringen i mars 2008 (prop. 2007/08:95). Den innebär bl.a. att sju lagar slås samman till en och att tillsynen över lagen utövas av en ombudsmannamyndighet i stället för som tidigare fyra olika. Vidare föreslås att lönekartläggning samt upprättande av jämställdhetsplaner och handlingsplaner för jämställda löner ska ske vart tredje år istället för varje år. Skyldigheten att upprätta planer föreslås gälla arbetsgivare med minst 25 anställda i stället för som tidigare arbetsgivare med minst 10 anställda.
7. I proposition 2007/08:63 Djurskyddskontroll m.m. i statlig regiföreslås att kommunernas ansvar för den offentliga kontrollen av djurskydd, deras ansvar för

att pröva tillstånd till yrkesmässig verksamhet med bl.a. sällskapsdjur samt deras ansvar för kontrollen av livsmedel och foder i primärproduktionen ska flyttas över till länsstyrelserna. Den mest uppenbara möjligheten till samordning bör vara vid kontroller av tvärvillkor och djurskydd respektive livsmedel och foder i primärproduktionen. En statlig finansiering innebär även mindre kostnader för företaget samt viss minskad administrativ börda. De föreslagna ändringarna föreslås träda i kraft 1 januari 2009.

8. Arbetsförmedlingen planerar att minska kraven på att sända in deltidssintyg från två gånger per år till en gång per år. Det kan maximalt halvera nuvarande kostnad för företagen som totalt är nio miljoner kronor per år.
9. Arbetsmiljöverket planerar att under 2008 revidera föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete. Kravet på en skriftlig sammanställning av ohälsa, olycksfall och allvarliga tillbud som inträffat i arbetet ska upphävas, vilket medför en minskning av företagens administrativa kostnader med 126 miljoner kronor.
10. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen ser över arbetsgivarintygets utformning och hantering, något som också föreslagits från näringslivsorganisationer.
11. Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) behovsanpassar från 2008 sina tillsynsintervall. SWEDAC:s kunder har efterfrågat möjligheten till ett längre tillsynsintervall. Genom den reviderade standarden ISO/IEC 17011 har SWEDAC möjlighet att förlänga tillsynsintervallen för ackrediterade organ från normala ett år till två år. De som främst berörs är laboratorier, certifieringsorgan och kontrollorgan. Företagens årsavgift för ackreditering och deras administrativa kostnader kommer som en följd av reformen att reduceras.
12. Tullverket utreder förenklingar inom "Servicetrappan". Avsikten är att företag som kvalitetssäkrat sina tullrutiner ska kunna befrias från att visa upp vissa handlingar för Tullverket innan tilldelning av kvot beslutas. Vidare utreds om periodisk deklaration som avser import kan omfatta längre period än för närvarande samt om kvalitetssäkrade företag kan få betala tull, andra avgifter samt mervärdesskatt månadsvis senast den sextonde i efterföljande månad. Färre handlingar kommer att behöva skickas in till Tullverket, kostnaderna för företagen minskar genom färre redovisningstillfällen, hanteringen blir snabbare och betalningsrutinerna enklare.

70 åtgärder inriktade på bättre service och tillgänglighet

1. En samordning av kundtjänsten mellan Statens jordbruksverk och länsstyrelserna genomförs under

2008. Det innebär ett telefonnummer in till kundtjänsten för Statens jordbruksverks och länsstyrelsernas jordbrukarfrågor. Samtal kopplas endast vid behov till enheter inom Statens jordbruksverk eller vid stödspecifika ärenden till handläggare vid berörd länsstyrelse. Den samordnade kundtjänsten kommer att utökas till att även omfatta andra myndigheter eller organisationer inom den "gröna sektorn". En anslutning till systemet kan göras gradvis och genomföras under 2009.

2. Boverket har arbetat med ökad verifierbarhet av Boverkets Byggregler (BBR), vilket resulterat i tydligare regler avseende utförande och driftinstruktioner, hygien, hälsa och miljö, bullerskydd samt energihushållning för både företag och det allmänna. Den ökade verifierbarheten medför mindre tidsåtgång till diskussioner och tolkningar för aktörerna och ökar möjligheten till en vägledande praxis. Det blir tydligare regler och en förenklad process för såväl företag som det allmänna. Beräknat ikraftträdande för återstående revideringar är halvårsskiftet 2008.
3. Statistiska centralbyrån (SCB) har inrättat en gemensam kontaktpunkt för stöd och service till uppgiftslämnare som har synpunkter, efterfrågar förenklingar eller lättnader. Varje produkt svarade tidigare för sig och uppgiftslämnaren tvingades ofta ta kontakt med flera personer inom SCB för att få hjälp. En särskild grupp kallad Uppgiftslämnartjänst har inrättats som tar emot samtal från företag. Gruppen hanterar även ärenden där företag som deltar i flera undersökningar anmäler behov av lättnader p.g.a. hög belastning.
4. Vägverket kommer 2008–2009 att ge möjlighet för företag att få olika aviseringar och utskick från Vägtrafikregistret till olika adresser. Det kan exempelvis avse att företag vill ha skatteaviseringar till en adress och kontrollmärken till en annan, så att dessa inte behöver förmedlas via flera led.
5. Luftfartsstyrelsen inför nya och fler prenumerationsmöjligheter för sin författningssamling som gör att företagen inte behöver erhålla sådana föreskrifter man inte tillämpar i sin verksamhet. En möjlighet till prenumeration via e-post ska finnas vilket minskar kostnaderna för prenumerationen.
6. Statens folkhälsoinstitut gör under 2008 en genomgång av myndighetens ansökningsblanketter för tillverknings- och inköpsärenden och därtill hörande information på myndighetens webbplats. Syftet är att förenkla blanketterna och öka användarvänligheten samt att ge bättre information till dem som ska ansöka om tillverknings- eller inköpstillstånd. I detta arbete avser institutet att genom samråd med företagare få tips om förbättringsåtgärder gällande blanketter och webbplats.

20 åtgärder inriktade på förkortade handläggningstider

1. Ett uppdrag har lämnats till Statens jordbruksverk, Livsmedelsverket, Naturvårdsverket och Kemikalieinspektionen att utreda hur nuvarande tillstånds- och informationskrav som berör företag inom jordbrukets primärproduktion kan harmoniseras eller samordnas för att undvika att samma eller liknande uppgifter lämnas till flera myndigheter och att flera tillstånd eller godkännanden söks för en och samma verksamhet.
2. Handläggningstiderna för godkännande av bekämpningsmedel är för långa. Kemikalieinspektionen har därför som mål att 2010 ha kommit till rätta med de stora balanserna av gamla ärenden. Mer resurser har därför tillförts bekämpningsmedelsprövningen. Processen har påbörjats och handläggning enligt de nya rutinerna planeras starta 2008.
3. Livsmedelsverket har tagit fram riktvärden för handläggningstider. Livsmedelsverket avser att genomföra en mätning för att se om dessa tider hålls och huruvida de satta riktvärdena ligger på en rimlig nivå. Livsmedelsverket avser att i ett nästa steg se över om dessa riktvärden kan förmedlas till företagen så att deras behov att följa upp ärenden minskar.
4. Miljöprocessutredningen (dir. 2007:94) tillsattes i juni 2007. Syftet med utredningen är initialt att förenkla, samordna och på så sätt effektivisera handläggningen och domstolsprövningen av fastighetsmål och mål och ärenden enligt miljöbalken och plan- och bygglagen (1987:10). Utredningen kommer att resultera i flera betänkanden, varav två lämnats (SOU 2007:111 och SOU 2008:31), samt förmodligen även flera propositioner under 2008 och 2009 på framför allt plan- och byggområdet och miljöbalksområdet.
5. I september 2007 tillsattes Byggprocessutredningen (dir. 2007:136) med syfte att förenkla och förtydliga bestämmelserna i plan- och bygglagstiftningen. Utredningen ska undersöka möjligheterna att ytterligare förenkla och förtydliga de regler som styr den fysiska planeringen och vissa byggreglaterade frågor, däribland utreda möjligheterna att förenkla förfarandet vid detaljplanläggning och förkorta tiden för kommunernas handläggning av planärenden. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 31 maj 2008. En proposition planeras våren 2009.

Många ytterligare förenklingsåtgärder

1. På basis av ett antal utredningsförslag (bl.a. SOU 2006:44 och SOU 2007:43) övervägs förenklings- i arbetsmiljölagen (1977:1160). Förslagen syftar till större tydlighet, bättre överblickbarhet och underlätta tillämpningen av regelverket. Beslut om propositioner planeras under 2008. Andra förenklingsförslag avseende arbetsmiljölagstiftningen diskuteras vidare

inom ramen för den översyn av arbetsmiljöpolicen som har inletts. En utgångspunkt för den fortsatta diskussionen är promemorian Arbetsmiljön och ut- anförskapet – en tankesammanfattning för den framtida arbetsmiljöpolicen (Ds 2008:16).

2. I november 2007 tillsattes en utredning med uppdrag att se över semesterlagen (1977:480) i förenklings- syfte och lägga förslag om betydande förenklings- i lagstiftningen (dir. 2007:162). Förslagen ska leda till enklare utformade regler som underlättar den praktiska tillämpningen av semesterlagstiftningen och medför lägre administrativa kostnader för företag och offentliga verksamheter. Utredningen ska redovisa uppdraget senast den 31 oktober 2008.
3. Inom Regeringskansliet övervägs även vilka förenklings- i lagstiftningen som bör göras i övriga ledighetslagar. Avsikten är att uppnå en mer samordnad och enhetligt utformad ledighetslagstiftning, som därmed blir enklare att överblicka och tillämpa.
4. Ett förslag till ny förordning om avgifter för den statliga kontrollen av läkemedel har utarbetats av Läkemedelsverket på uppdrag av regeringen. Den nya avgiftsförordningen har utarbetats för att säkerställa en större tydlighet och överskådlighet vad gäller företagens avgifter till Läkemedelsverket. Dessutom har en del avgifter rationaliserats bort i syfte att förenkla för läkemedelsföretagen. Den nya förordningen, som beräknas träda i kraft under första halvåret 2009, kommer att leda till såväl enklare administration som lägre kostnader för företagen.
5. Utredningen om tillsynen inom socialtjänsten föreslår i sitt betänkande Samordnad och tydlig tillsyn av socialtjänsten (SOU 2007:82) att tillsynen av hälso- och sjukvården och socialtjänsten ska samordnas inom en och samma myndighet så att de kan bedriva gemensam tillsyn, att den löpande tillsynen som kommunerna nu bedriver ska upphöra och att tillsynen ska bli mer strategisk och professionell med tydliga prioriteringar. Betänkandet har remitterats. Om förslagen antas torde berörda företags administrativa kostnader minska.
6. Livsmedelsverket bedriver en stor del av sitt regelförenklingsarbete inom Projekt Klara, som är uppdelat i ett antal delprojekt. Klara Egenkontroll arbetar i huvudsak med tillämpningen av befintlig lagstiftning inom området egenkontroll. Klara Kontroll arbetar med regelförenklings- och tillämpningsfrågor inom området offentlig kontroll. Ytterligare delprojekt arbetar med märkning, kommunikation och övriga regelfrågor inklusive gemenskapsregler.
7. Bokföringsnämnden har pågående förenklings- och samarbetsprojekt med Skatteverket sedan 2004 för att samla och anpassa regelverken på redovisningsområdet efter en indelning av företagen i fyra

kategorier beroende på storlek. Bland annat har en synkronisering av redovisnings- och beskattningsreglerna skett för de minsta företagen.

8. Den tillåtna annonstiden enligt radio- och TV-lagen (1996:844) utökades från 1 februari 2008. Syftet är att utjämna konkurrensförutsättningarna mellan TV-företag som är etablerade i Sverige och TV-företag som är etablerade i andra delar av EU samt att ge ökade möjligheter att sända annonser för såväl TV-företag som radioföretag. Programföretagen inom radio- och TV-området ges större möjlighet att planera reklammängden utifrån egna bedömningar och får färre och enklare regler om annonstid.

100 åtgärder avser förenkling av gemenskapsrätt

1. Sedan den 1 januari 2008 ska tvärvillkoren tillämpas lika i Sverige och övriga EU. Detta innebär att tillämpningen ändras så att EU:s nivå vid eventuella avvikelser kommer att gälla. Tvärvillkor innebär att jordbrukare ska följa lagstiftning inom folkhälsa, djurhälsa, växtskydd, miljö och djurskydd för att få full utbetalning av stöd från EU. Enligt tidigare svensk lagstiftning fick jordbrukaren avdrag på stöden när de inte uppfyllde krav på svensk nivå i de fall svensk nivå är mer långtgående än EU:s nivå.
2. Jordbruksdepartementet avser att undersöka vilka möjligheter EG:s regelverk ger att meddela undantag för mindre förädlingsföretag. Generellt är så gott som samtliga jordbruks- och fiskeföretag, samt en stor del av skogsbruksföretagen, att betrakta som små eller medelstora.
3. Inom finansmarknadsområdet har det under våren 2007 gjorts en översyn av lagar och förordningar på området. Dessa är till stor del baserade på EG-regler. Översynen visade att bestämmelserna i hög utsträckning ansluter till den miniminivå på kraven som EG-regleringen sätter och att striktare bestämmelser införts endast när det ansetts motiverat av särskilda skäl. Utrymmet för förenklingsåtgärder bedöms således vara begränsat, men arbetet kommer att inriktas på att överväga de potentiella förenklingsåtgärder som identifierats.
4. Förändringar planeras inom EG:s regelverk avseende insamling av uppgifter för statistik om utrikeshandel med varor, Intrastat. De innebär att färre företag kommer att behöva lämna uppgifter. Antalet uppgiftsskyldiga företag förväntas minska med mellan 3 500 och 5 000 och de administrativa kostnaderna på statistikområdet förväntas därmed minska med mellan 20 och 25 procent beroende på vilket av två alternativ som väljs. Beslut ska fattas under 2008 och förändringen beräknas träda i kraft 2009.

5. Naturvårdsverket har flera förslag, vilka sammanlagt beräknas minska de administrativa kostnaderna med runt 200 Mkr. Ett förslag är att se över bilagan till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) och ta fram ett underlag för bedömning av om antalet verksamheter som behöver en miljökonsekvensbeskrivning kan begränsas och anpassas mer till EG-direktivets kravnivå. Den förväntade effekten härav är en billigare och snabbare tillståndsprocess/ingen kostnad för MKB. Besparingar kan uppskattas till 7,5 miljoner kronor per år om 100 verksamheter undantas och kostnaden för en MKB är 75 000 kronor. Översynen skulle kunna genomföras under 2009.

100 åtgärder avser elektroniska tjänster

Departementen och myndigheterna har presenterat sammanlagt närmare 100 åtgärder som rör elektroniska tjänster. En del av åtgärderna handlar om att modernisera och förbättra befintliga webbplatser för att företag lättare ska kunna ta del av information och kunna ladda ned blanketter, medan andra åtgärder innebär mer långtgående förenklingsåtgärder för företagen. Bland dessa kan nämnas:

1. Ansökan om registrering som fastighetsmäklare hos Fastighetsmäklarnämnden kan göras helt eller delvis i ett direktförfarande via webbplatsen med användande av e-legitimation.
2. Portalen mittbygge.se är ett gemensamt projekt mellan Lantmäteriverket samt andra offentliga och privata aktörer. Portalen är i drift och innehåller information samt digitala byggritningar och ger möjlighet att söka bygglov elektroniskt och att därefter följa sitt ärende elektroniskt.
3. Under våren 2008 kommer en ändring i Patentlagen att träda i kraft som gör att det kommer att bli möjligt att ge in patentansökningar elektroniskt till Patent- och registreringsverket.
4. Sedan den 1 april 2008 är det möjligt även för ekonomiska föreningar, filialer, kommanditbolag och handelsbolag att ge in registreringsanmälningar, ansökningar och årsredovisningar elektroniskt till Bolagsverket.
5. Projektet Mitt företag arbetar med att skapa en interaktiv tjänst som underlättar start av företag genom information och ärendehantering. I arbetet deltar bl.a. Nutek, Bolagsverket och Skatteverket.
6. Skatteverket har gjort det möjligt för företagen att lämna kvartalsredovisning elektronisk och arbetar med att genomföra elektronisk skattedeklaration.
7. Statens jordbruksverk har infört e-tjänsten CDB Internet som gör att hantering av stalljournal kan ske elektroniskt. Djurhållare som rapporterar sina nötkreatur

till det centrala nötkreatursregistret (CDB) via Internet, behöver inte längre föra en manuell stalljournal.

8. Företag kan göra en elektronisk anmälan till Kemikalieinspektionens produktregister från början av 2008.
9. Skogsstyrelsen arbetar med projektet Min skog 24 där bl.a. skogsägare och entreprenörer efter inloggning med e-legitimation får tillgång till olika tjänster såsom avverkningsanmälan. Tjänsten i sin helhet beräknas vara genomförd 2008.
10. Läkemedelsverket arbetar med ett system för elektronisk ärendehantering som omfattar hela ärendehandlägningsprocessen från upprättande av handling (e-blankett m.m.), mottagning, förvaring, bearbetning, beslut och arkivering. 2009 kommer arbetssättet att vara helt genomfört.
11. Skatteverket utreder möjligheterna för företag att lämna uppgifter om lön via en lönecentral på Internet benämnd Skatta.se. Lönecentralen övertar arbetsgivarnas arbete med löneutbetalning, skatteavdrag, kontrolluppgiftslämnande och beräkning av avgifter. De arbetsgivare som väljer att använda Skatta.se ska inte behöva lämna skattedeklarationens arbetsgivar-del och kontrolluppgifter för sina anställda.
12. På EU-nivå tas gemensamma lösningar fram för elektroniska tullförfaranden såsom import- och exportkontrollsystem. Arbetet sträcker sig fram till 2013.

Andra pågående projekt som leder till förenklingar för företagen

Projekt för att utveckla myndighetsstyrningen

Regeringen beslutade den 13 december 2007 att tillsätta ett projekt inom Regeringskansliet i syfte att med utgångspunkt i företagarens vardag utveckla regeringens styrning av berörda myndigheter. En utvecklad styrning förbättrar regeringens arbete med att göra det enklare och lönsammare att driva företag. Bakgrunden till projektet är bl.a. regelförenklingsarbetet och en utveckling av e-förvaltningen. Projektet ska utmynna i en styrstrategi avseende hur regeringens styrning bör förändras för att bättre främja företagande.

Regeringens handlingsplan för e-förvaltning

I början av 2007 tillsattes en statssekreterargrupp för elektronisk förvaltning i syfte att stärka styrningen av den förvaltningsgemensamma utvecklingen. En av de övergripande målsättningarna har varit att förenkla för företag och enskilda att uträtta myndighetsärenden. Dessutom tillsattes en arbetsgrupp, med representanter för alla departement, som ska bistå statssekreterargruppen i dess arbete. En handlingsplan med syfte att förbättra samordningen av det strategiska e-förvaltningsarbetet inom Regeringskansliet har tagits fram.

Ett av de fyra insatsområden som identifieras i handlingsplanen är förvaltningens kontakter med medborgare och företag. Det konstateras att myndigheterna i dag var för sig begär in information från företag vilket leder till en ökad rapporteringsbörda och att det finns ett behov av insatser så att myndigheter lättare kan utbyta information och tjänster. Medborgare och företag bör kunna få vägledning och hjälp genom en enda kontakt och det behövs en strategi för ärenden och tjänster som involverar flera myndigheter.

I handlingsplanen anges att en högre grad av standardisering kan ge myndigheter lättare att utbyta information och tjänster i syfte att presentera dessa på ett samlat sätt gentemot bl.a. företag. Integrerade tjänster bör kunna presenteras i sektorsvisa portaler men på längre sikt är det nödvändigt att kunna presentera tjänsterna genom standardiserade gränssnitt så att tredjepartsleverantörer kan tillhandahålla tjänster i mer riktade serviceportaler.

Verket för förvaltningsutveckling (Verva) har presenterat rapporten Ett nationellt informationssystem. Medborgares och företags tillgång till elektronisk samhällsservice (2007:9). Baserat på bl.a. denna rapport anges i handlingsplanen att initiativ bör tas till att fördela samverkansansvar sektorsvis till ett antal myndigheter att utveckla integrerade e-tjänster och i vissa fall kontaktcenter.

En ökad samordning av e-förvaltningsarbetet syftar till en högre grad av samverkan mellan myndigheter inom e-förvaltningsområdet. Regeringen kommer att utse samverkansansvariga myndigheter inom utpekade sektorer.

Redogörelse för regelförenklingsarbetet

I detta avsnitt ges en departementsvis beskrivning av regelförenklingsarbetet. För varje departement redogörs för inriktning, prioriteringar och viktigare insatser.

Justitiedepartementet

Associationsrätten samt reglerna om redovisning och revision berör ett mycket stort antal företag. Även de immaterialrättsliga reglerna är viktiga för många företag. Justitiedepartementet har bedömt att den största potentialen för regelförenklning ligger inom lagstiftningen rörande associationsrätt, redovisning och revision. På dessa områden har arbetet i allt högre utsträckning också inriktats på förenklingsarbete.

Inom Justitiedepartementet koncentreras regelförenklingsarbetet också på frågor som rör förhållandet mellan enskilda och myndigheter. Målsättningen är att de regler som styr ansökningsförfarandet och andra handläggningsåtgärder ska vara utformade så att sökande inte ska behöva ge in fler uppgifter och handlingar än nödvändigt och att handläggningstiderna vid myndigheterna begränsas.

sas. Även när det gäller den processrättsliga lagstiftningen är syftet att modernisera och förenkla förfarandet t.ex. genom åtgärder som förkortar handläggningstiderna eller som kan underlätta kontakterna med myndigheterna.

Det finns en strävan inom Justitiedepartementet att identifiera förenklingsmöjligheter även i projekt som i grunden har motiverats av andra skäl. Underlag för prioriteringar inhämtas bl.a. genom samråd med företagorganisationer och andra intressenter. Det förs en löpande dialog med flera branschorganisationer. Bland de framställningar som är föremål för utredning eller där en utredning förbereds kan nämnas översyn av lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar (framställning från Lantbrukarnas Riksförbund m.fl.), ändring i reglerna om fondemission (Svenska Standardbolag AB) och ändring av straffansvaret för sent ingivna årsredovisningshandlingar (FAR SRS och Sveriges advokatsamfund m.fl.). En utredning om borttagande av revisionsplikten för små företag (framställning från Svenskt Näringsliv) har nyligen redovisat en del av sitt uppdrag. Bland viktigare genomförda åtgärder finns på det immaterialrättsliga området förenklningar som innebär minskad uppgiftsskyldighet i samband med patentansökan och att Patent- och registreringsverket (PRV) kan upphäva ett patent vilket gör att patenthavaren undviker en tidskrävande och dyr ogiltighetstalan vid domstol.

Bland de åtgärder som genomförs 2008 och framåt har beslutats en ändring av patentlagen (1967:837) som träder i kraft den 1 maj 2008. Ändringen innebär att kraven på översättning av europeiska patent till svenska minskar vilket beräknas nära nog halvera företagets totala kostnader för europeiska patent.

Inom Justitiedepartementet pågår ett arbete med se över varumärkeslagen (1960:644) och firmalagen (1974:156). Vidare kan nämnas att EG-kommissionen initierat ett arbete med att förenkla den EG-rättsliga regleringen på bolagsrättens och redovisningsrättens område där Sverige uttalat sitt starka stöd och aktivt arbetar med.

Justitiedepartementet ansvarar också för några ur förenklingssynpunkt viktiga utredningar. Bland dessa kan nämnas utredningen om enklare redovisningsregler (dir. 2007:78) utredningen om ett enklare aktiebolag (dir. 2007:132) och utredningen om ett samordnat insolvensförfarande (dir. 2007:29). Dessa utredningar avslutas 2008–2009.

Utrikesdepartementet

Det är i första hand handelsfrämjandet, handelspolitiken och krigsmaterielfrågorna som berörs av arbetet med regelförenkling.

Regeringen har tillsatt en utredning (dir. 2008:24) för att genomföra en horisontell översyn av hur svensk lagstiftning påverkar EU:s inre marknad för varor och

tjänster. Syftet är att kartlägga och beskriva hur svenska bestämmelser på ett horisontellt plan påverkar den fria rörligheten för varor och tjänster. Utredaren ska även lämna förslag på förenklningar, förbättringar och kompletteringar av gällande regelverk. Utredaren ska redovisa sitt uppdrag till regeringen senast den 15 maj 2009. Det så kallade varupaketet, med horisontella bestämmelser om ackreditering, marknadskontroll och ömsesidigt erkännande för varor kommer att antas av rådet i juni 2008. Verkställandet av varupaketet kommer att leda till mer tydliga, enhetliga och förenklade bestämmelser för den fria rörligheten av varor på den inre marknaden, både på det harmoniserade och det icke-harmoniserade området, vilket underlättar särskilt för små och medelstora företag.

En prioriterad uppgift är departementets arbete med genomförande av tjänstedirektivet. Det förväntas förenkla för företagen att såväl exportera sina tjänster från Sverige som att underlätta tjänsteinvesteringar i Sverige. Nationella bestämmelser träder i kraft den 1 januari 2010. Den övergripande ambitionen är att verka för tydliga och enkla regler, särskilt för små och medelstora företag. Harmonisering kan ofta vara en väg till enhetligare regler – det innebär betydande regelförenklningar för företagen om de endast behöver följa ett regelverk i stället för trettio. Förutom nya rättsakter är standarder en form av harmonisering som är viktig att uppmärksamma.

En viktig beståndsdel i tjänstedirektivet är krav på administrativ förenkling för bl.a. företagare. I praktiken innebär detta att medlemsstaterna ska granska och vid behov förenkla alla förfaranden och formaliteter som gäller för tillträde till och utövande av tjänsteverksamhet. Genom tjänstedirektivet har Sverige förbundit sig att vidta konkreta åtgärder för att ta bort onödiga administrativa hinder för tjänsteföretagare. Det är nödvändigt att sådana åtgärder får en central plats i det fortsatta svenska regelförenklingsarbetet. Eftersom tjänstesektorn står för mer än tre fjärdedelar av svensk ekonomisk aktivitet men knappt en tredjedel av vår internationella handel beräknas tjänstedirektivets genomförande ge goda möjligheter till en ökad handel med omvärlden.

Inom ramen för UD:s horisontella ansvar för standardisering kommer en skrivelse att överlämnas till riksdagen under våren 2008. Syftet är att beskriva arbetet med standardisering i Regeringskansliet och regeringens myndigheter och att uppmärksamma standardiseringen som konkurrenskraftsinstrument för att tillvarata svenska intressen bättre. Skrivelsen kommer att behandla bl.a. stöd till små och medelstora företag, standardisering på tjänsteområdet och kopplingen mellan innovation och standardisering, vilket är en fråga av vikt för bl.a. små och medelstora företag.

Det har kommit in få förslag från näringslivet inom Utrikesdepartementets område. Däremot finns förslag som riktats till myndigheter. Styrelsen för ackreditering

och teknisk kontroll (SWEDAC) har efter önskemål från sina kunder utökat tillsynsintervallet från ett till två år. Första året för minskat antal tillsynsbesök blir 2008 och kommer utöver minskade administrativa kostnader leda till en minskning av årsavgiften för ackreditering.

Inspektionen för strategiska produkter föreslår att mindre företag endast ska behöva redovisa marknadsföring en alternativt två gånger per år i stället för en gång i kvartalet. Åtgärden kräver en förordningsändring och kan genomföras 2008.

Försvarsdepartementet

De regler inom Försvarsdepartementets ansvarsområde som riktar sig mot företag förekommer i huvudsak endast inom området skydd och beredskap mot olyckor. Statens räddningsverk (Räddningsverket) är den myndighet under Försvarsdepartementet som har haft i uppgift att inom sitt område bistå i arbetet med regelförenkling.

Enligt lagen (2006:263) om transport av farligt gods är företag skyldiga att ha säkerhetsrådgivare och kraven relaterat till detta beräknas kosta 1,2 miljoner kronor per år för svenskt näringsliv. Räddningsverket har bland annat försökt förenkla inrapporteringen av olyckor genom att skapa ett webbaserat system.

Räddningsverket har tidigare föreslagit färre krav på tillstånd för att få hantera brandfarliga varor så att en del verksamheter undantas från kravet på tillstånd för hantering av brandfarlig vara och ersätts med en anmälan till tillståndsmyndigheten. Förslaget beräknas bli klart under 2008 och träda i kraft samtidigt som den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor. Räddningsverket har vid den tidpunkten för avsikt att ha påbörjat den nya regelstrukturen för området förutsatt att den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor har trätt i kraft.

Förenklingsförslagen som kommit in från näringslivet på Försvarsdepartementets område rör främst samordningen mellan miljöbalkens tillståndssystem och kraven enligt Sevesolagstiftningen och förflyttningen av brandskyddsansvaret från Räddningsverket till företagen.

Vidare är Sverige aktiva inom EU vad gäller EG-regler inom departementets område. Det avser i första hand överföringstillstånd för explosiva varor internationellt och nationellt samt förenklingar för transportörer verkssamma inom transporter av farligt gods.

Socialdepartementet

Regleringen på områdena rörande läkemedel, medicinteknik och kosmetika är till stora delar harmoniserade och regleras av EG-rätt. Övriga sakområden inom departementets ansvarsområde styrs till mindre delar av EG-rätt och består till största delen av nationella regler.

Inom Socialdepartementets ansvarsområde återfinns regelverk som har karaktären av skyddslagstiftning, vilket är fallet t.ex. på alkohol och tobaksområdet. Vidare

återfinns lagstiftning med avseende på barns behov av skydd. När fråga uppkommer om att införa eller ändra regler i skyddslagstiftning måste hänsyn alltid tas till ändamålen med skyddslagstiftningen, vilket ibland kan leda till att regelförenklingstanken i viss mån kan få ge vika till förmån för andra syften. På socialförsäkringsområdet är det vidare mycket viktigt att förmånssystemen används på ett korrekt sätt och att det finns möjlighet att säkerställa en kontroll av att systemen används på avsett sätt. Detta förhållande kan i vissa fall också leda till att förenklingar till förmån för företag inte kan göras i så stor grad som i vissa andra fall. Socialdepartementet m.fl. departement håller också på att se över om det på vissa marknader kan ske omregleringar. I samband med en omreglering av en viss marknad kan det i vissa fall behöva införas tillsynssystem för att tillförsäkra efterlevnaden av ett regelverk. Samtidigt som en omreglering innebär att en marknad öppnas upp för nya aktörer, kan aktörerna därför samtidigt komma att omfattas av tillsynsregler.

De områden som näringslivsorganisationer i huvudsak har haft synpunkter på är sjukförsäkringsregler, alkohollagen (1994:1738), administrationen av förmåner för äldre inom tandvården och läkemedelslagstiftningen.

Socialdepartementet har under 2007 påbörjat en inventering inom respektive sakområde av vilka åtgärder som skulle kunna bidra till att uppnå målet att minska företagens administrativa kostnader med 25 procent till hösten 2010.

Socialdepartementet har även under 2007 gjort kartläggningar av vilka krav på tillstånd som finns på de olika regelområden som departementet ansvarar för inför övervägandet om några av dessa tillståndskrav eventuellt kan ersättas av anmälningsförfaranden. Tillståndskrav har identifierats i bl.a. alkohollagen (1994:1737) och lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit. Inom tobaksområdet, som berör en mycket stor mängd företag, finns i dag inget tillståndssystem. I stället tillämpas ett system där den som avser att sälja tobaksvaror endast skall anmäla detta till den kommun där försäljningen sker. Socialdepartementet avser att se över om några av de gällande tillståndskraven skulle kunna ersättas av ett anmälningsförfarande eller på annat sätt förenklas, där detta bedöms möjligt.

Regeringen har vidare tillsatt en utredning som har i uppdrag att göra en översyn av alkohollagen (1994:1738) och i detta arbete även inkomma med förslag på regelförenklingar (dir. 2007:127).

Utredningen om ett nytt tandvårdsstöd för vuxna har i sitt slutbetänkande (SOU 2007:19) lämnat förslag till en ny lag och en ny förordning om statligt tandvårdsstöd. Regeringen fattade den 17 januari 2008 beslut om en proposition i ärendet (prop. 2007/08:49). Sammantaget är bedömningen att den administrativa bördan för vårdgivarna kommer att minska avsevärt tack vare den

nya reformen. Förhandsprövningar ska i framtiden ske endast i undantagsfall, vilket innebär en väsentlig lättnad och förenkling jämfört med nuvarande system. Tandvårdsreformen föreslås träda i kraft den 1 juli 2008.

Inom socialförsäkringsområdet har förslag lämnats från näringslivet som främst rör sjuklöne- och sjukskrivningsperioden och regler för egenföretagare. Regeringen har tillkallat en särskild utredare med uppdrag att se över företagarnas försäkringsvillkor i trygghetssystemen (dir. 2006:37). Utredaren ska lämna förslag till hur regelverket ska kunna göras tydligare och bättre. En utgångspunkt för utredningen är att det ska skapas en ökad balans i villkoren för och behandlingen av företagare och anställda i trygghetssystemen. Förslagen som utredaren lämnar ska innebära så lite administration som möjligt både för försäkringstagarna och Försäkringskassan. I budgetpropositionen för 2007 aviserade regeringen en övergång till ett system där en individs historiska inkomst ska användas för att fastställa ersättningar inom socialförsäkringen, vilket skulle underlätta administrationen för arbetsgivare. En arbetsgrupp vid Socialdepartementet arbetar för närvarande med denna fråga.

Finansdepartementet

Finansdepartementet ansvarar för flera regelområden av stor betydelse för företagen. Den helt övervägande delen av de administrativa kostnader som uppkommer inom departementets område härrör från skatteområdet, följt av tull- och finansmarknadsområdet. Statistikområdet upplevs också som betungande för företagen.

Resultatet av Nuteks genomförda mätningar och uppdateringar har legat till grund för flera förslag. Resultatet av under 2008 avslutade mätningar inom områdena upphandling, tull och utrikeshandel samt finansmarknad kommer också att granskas och utvärderas. Att mätningarna inte varit klara har begränsat möjligheterna att ta fram förslag och precisera effekterna av olika förslag.

Då majoriteten av Finansdepartementets regelområden i hög grad är styrda av EU gäller det även att mera konkreta förenklingsförslag framkommer som en följd av EG-kommissionens och Europeiska rådets ambitioner att minska den administrativa bördan som härstammar från EU-lagstiftning med 25 procent till 2012. I detta arbete kommer departementet och berörda myndigheter att vara pådrivande.

Inom skatteområdet är den administrativa kostnaden för företagen till följd av mervärdeskattegruerna hög i jämförelse med andra delar av skatteområdet. Det beror på att nära hälften av alla företag redovisar mervärdeskatt. Möjligheten för företag, med en omsättning om högst 40 miljoner kronor, att förlänga momsredovisningsperioden från en till tre månader väntas dock ge en betydande minskning av de administrativa kostnaderna.

Förutom dessa regeländringar bedömer Skatteverket att företagens kostnader för att uppfylla skattelagstift-

ningen kommer att fortsätta minska som en följd av ökad användning av deklarationsombud, att fler lämnar skattedeklaration elektroniskt samt som ett resultat av en ny tjänst, elektronisk kvartalsredovisning.

Som ett led i regeringens strävan att främja ökat företagande har en utredning tillsatts för att göra en översyn av kraven för F-skatt m.m. (dir. 2007:116). Syftet med utredningen är att det ska bli enklare att starta näringsverksamhet, bl.a. för dem som har ett fåtal uppdragsgivare. Uppdraget ska redovisas senast den 1 juni 2008. Även inom ramen för Skatteförfarandeutredningen (dir. 2005:129) kommer frågor som rör regelverken för företag att tas upp.

På skatteområdet har regeringen beslutat om specifika åtgärder för att höja sysselsättningen som även påverkar de administrativa kostnaderna, i flertalet fall med innebörd att dessa ökar. Därutöver finns också ett övergripande ansvar att minska skattefusk och svartarbete. Detta innebär att regler måste finnas som minimerar möjligheterna till skattefusk och ökar kontrollmöjligheterna. Denna del i arbetet är ofta förknippat med att näringslivets administrativa kostnader ökar. Arbetet med att minska näringslivets kostnader för regler måste således avvägas mot andra typer av målsättningar på detta regelområde.

En ansenlig mängd EG-reglering har tillkommit under de senaste fem åren, främst inom finansmarknadsområdet till följd av en handlingsplan inom EU för finansiella tjänster. Detta innebär att det är tungarbetat och tidsmässigt en lång process att ändra dessa regelverk. Framgången av förslag till ändrat regelverk beror på hur andra länder uppfattar förslagen och om de är villiga att stödja dessa åtgärder.

Regeringen vill göra det enklare för små företag att delta i offentlig upphandling. Upphandlingsutredningen föreslår i sitt slutbetänkande (SOU 2006:28) fasta beloppsgränser för direktupphandling. Bestämmelsen i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling om "lågt värde" innebär tolkningssvårigheter både för upphandlande enheter och leverantörer. Bestämmelserna har sin motsvarighet i de nya lagarna på upphandlingsområdet, lag (2007:1091) om offentlig upphandling och lag (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster. Denna fråga kommer att övervägas när slutbetänkandet tas omhand. Det gäller också andra förslag till förenklningar av reglerna för upphandlingar under tröskelvärdena. Arbetet i Regeringskansliet med att ta fram en proposition har nyligen påbörjats. Andra förslag som rör förenkling av processerna kring offentlig upphandling bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Inom statistikområdet ligger den stora förenklingspotentialen i Instrastat, ett område som EG-kommissionen under våren 2008 föreslagit som en s.k. Fast Track Action. Därutöver finns ett 10-tal åtgärder med tyngdpunkt i att förenkla uppgiftslämnandet för statistikändamål.

Utbildningsdepartementet

Regelgivningen gentemot företag inom departementets område handlar främst om bestämmelser som berör huvudmän för fristående skolor och så kallad kompletterande utbildning på gymnasial eller eftergymnasial nivå. De fristående skolorna regleras i skollagen (1985:1100) och förordningen (1996:1206) om fristående skolor och de kompletterande utbildningarna i förordningen (2000:521) om statligt stöd till kompletterande utbildningar.

Departementet ordnade under hösten ett möte med Friskolornas riksförbund och företrädare för kompletterande utbildningar för att samla in förslag till regelförenklingar. Vid mötet framkom att de viktigaste frågorna omfattas av direktiven till utredningen Lika villkor för offentliga och fristående skolor (dir. 2007:33 och 164) och av den förenkling av Skolverkets insamling av statistikuppgifter som är planerad. Utöver detta arbetar Skolverket bland annat med att förenkla ansökningsförfarandet. Inriktningen för arbetet med en ny skollag är att förutsättningarna för offentliga och fristående skolor ska bli mer likartade. Bland annat övervägs ett förslag om att tidigarelägga datum för ansökan om start av fristående skola.

Jordbruksdepartementet

Jordbruksdepartementets regelförenklingsarbete innefattar översyn av lagar, förordningar och föreskrifter samt ett mer allmänt arbete med att förenkla de administrativa processerna för företag och företagare inom de gröna näringarna. Inom departementet hanteras frågor rörande jord- och skogsbruk, fiske, rennärning, samefrågor, djurskydd, livsmedel samt jakt och viltvård. En övervägande del av jordbruks-, livsmedels- och fiskelagstiftningen bygger på EG-lagstiftning, varför arbetet med att påverka och förbättra denna är ett prioriterat område.

För att få en uppfattning om vilka regler som uppfattas som mest betungande för företagarna har departementet haft ett kontinuerligt samråd med branschorganisationer från de berörda näringarna. Vid två tillfällen har departementet inbjudit till ingivande av skriftliga förslag vilket har resulterat i att ett stort antal goda förslag inkommit från flera bransch- och intresseorganisationer.

En särskild projektgrupp på Jordbruksdepartementet arbetar för att förbättra och förenkla regler på djurskydds- och djurhälsoområdena samt för att ta fram underlag till kommissionen inför den fortsatta översynen av gemenskapens djurhälsopolitik. Målet är att förbättra EG:s lagstiftning inom djurhälsoområdet på ett sätt som tillvaratar djurhälsan, djurskyddet och folkhälsan, samtidigt som lagstiftningen förenklas och den administrativa bördan för företagare minskar.

Ett nytt landsbygdsprogram gäller för perioden 2007–2013. Sveriges landsbygdsprogram innehåller olika åtgär-

der, i form av ekonomiska ersättningar och stöd. Sverige har arbetat aktivt för förenklingar i det EG-regelverk som styr medfinansieringen från EU som också påverkar utformningen av det nationella programmet.

Den Europeiska Fiskerifonden (EFF) är EU:s finansiella stöd för den europeiska fiskerinäringen. Sverige har i utformningen av det nationella programmet arbetat aktivt för förenklingar i det regelverk som styr medfinansieringen från EU.

Inom Jordbruksdepartementets ansvarsområden har Nutek genomfört mätningar av företagens administrativa kostnader som följer av jord- och skogbruks-, fiske- samt livsmedelslagstiftningen. Departementet har aktivt använt sig av mätningarna för att identifiera förenklingsförslag som berör företagens administrativa kostnader. Möjligheten att i betydande omfattning bidra till att nå målen förutsätter att arbetet med att påverka EG-lagstiftningen blir framgångsrikt.

Regeringen lämnade den 28 februari 2008 prop. 2007/08:63, Djurskydd m.m. i statlig regi, till riksdagen. I propositionen föreslås förändringar avseende ansvaret för och finansieringen av bl.a. djurskyddskontrollen. Det är regeringens avsikt att dessa förändringar ska leda till en mera likvärdig kontroll över landet, samt minska kostnaderna för primärproducenterna.

I propositionen En skogspolitik i takt med tiden (prop. 2007/08:108) föreslår regeringen att kravet på en skogs- och miljöredovisning (14 a § skogsvårdslagen [1979:429]) avskaffas. Som ersättning för skogs- och miljöredovisningen kommer Skogsstyrelsen att få i uppdrag att utveckla en Internettjänst riktad till skogsägarna. Skogs- och miljöredovisningen är den aktivitet som står för den största delen av regelkostnaderna inom skogsbruket.

För att kunna minska den tid som företagen använder för administration har regeringen gett Statens jordbruksverk, Livsmedelsverket, Naturvårdsverket och Kemikalieinspektionen i uppgift att utreda hur uppgiftslämnandet kan effektiviseras för företag inom lantbrukets primärproduktion. Statens jordbruksverk är samordnande myndighet och ska se till att även länsstyrelserna, Sveriges Kommuner och Landsting och andra berörda myndigheter samt branschorganisationer involveras i arbetet som ska redovisas den 31 september 2008.

Regeringen beslutade den 25 oktober 2007 om att tilldela 4 miljoner kronor till Statens jordbruksverk för att, tillsammans med Lantbrukarnas Riksförbund, förstärka det pågående utvecklingsarbetet som syftar till att underlätta den administrativa bördan för jordbrukare i Sverige. Åtgärder som kan komma i fråga är framtagande av verktyg för att effektivisera regelhanteringen på gårdsnivå samt utveckling av en webbportal som innebär att jordbrukare får "en väg in" vid kontakt med myndigheter. Jordbruksdepartementet har för avsikt att förstärka satsningen under 2008.

Miljödepartementet

På miljöområdet finns ett mycket stort antal EG-rättsakter som ändrats vid flera tillfällen. Miljödepartementet har under hösten 2007 gjort en granskning av ett antal betydelsefulla rättsakter för att identifiera eventuella överimplementeringar. Genomgången har visat att Sverige för det mesta inte ställer högre krav i de svenska regelverken än vad direktiven kräver. Vidare har ett flertal utredningar tillsatts, vilka till viss del är inriktade på att åstadkomma märkbara regelförenklingar för företagen. Översyn av regelverken sker även på myndighetsnivå i syfte att förenkla för företagen. Många regelförenklingsförslag från myndigheterna avseende miljö- samt bygg- och fastighetsrättsliga områdena är sådana som innebär enklare handläggning och bättre tillgänglighet av information, t.ex. genom införande av e-tjänster av olika slag.

Eftersom de största kostnaderna för företagen enligt mätningarna bedöms uppkomma i samband med miljöfarlig verksamhet och tillståndsprövningen av sådan verksamhet och ett flertal förslag med denna inriktning har inkommit från näringslivet, är dessa frågor prioriterade i regelförenklingsarbetet på miljöområdet, med utgångspunkten att dessa krav inte ska vara mer komplicerade än vad som krävs med hänsyn till skyddet för miljön och människors hälsa. Prioriterade åtgärder är även att förenkla reglerna beträffande täkter respektive en översyn av reglerna på avfallsområdet.

Av större förenklingar på bygg- och fastighetsrättsliga området kan nämnas ändringar av plan och bygglagen (1987:10), innebärande bl.a. ett förtydligande av att hänsyn ska tas till såväl den ekonomiska dimensionen vid planläggning som till risken för översvämning och erosion vid lokalisering av bebyggelse till viss mark, och att en översiktsplan kan ändras för viss del eller för visst "tema", t.ex. för markering av vindkraftsområden. Förenklingar har även gjorts ifråga om avhjälpande av markförorening, undantagen från bygglovsplikten har utökats och bygglov kan komma att beviljas för längre period än ett år för ändamål av säsongskaraktär.

Näringslivet har inkommit med ett flertal regelförenklingsförslag t.ex. avseende förfarandet vid tillståndprocesser, hanteringen av miljökonsekvensbeskrivningar (MKB), ansökan om tillstånd till täkt och avfallshanteringen. Flera av dessa förslag avses beaktas i pågående översyner och tillsatta utredningar, t.ex. i pågående miljöprocessutredning.

Sammantaget bedöms inriktningen och arten av det regelförenklingsarbete som bedrivs på framför allt miljöområdet, men även på bygg- och fastighetsrättsliga området, väsentligt kunna bidra till regeringens mål att minska företagens administrativa kostnader med minst 25 procent till hösten 2010. Bland betydande kostnadsbesparande åtgärder som kan komma att aktualiseras fr.o.m. 2008 märks t.ex. olika åtgärder avseende täkter.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Av de regelområden som Integrations- och jämställdhetsdepartementet ansvarar för är det i första hand områdena som rör jämställdhet respektive konsumentskydd som berörs av arbetet med regelförenkling. Inom jämställdhetsområdet är det främst regler om aktiva åtgärder som berör företag. Sådana regler finns t.ex. i jämställdhetslagen (1991:433). Lagstiftningen inom konsumentskyddsområdet innehåller också regler som berör företagare. Det rör sig bl.a. om bestämmelser om informationsskyldighet vid marknadsföring, krav på prisuppgifter, krav på att varor ska vara säkra, förbud mot att tillhandahålla vissa farliga varor och en skyldighet att återkalla sådana varor, en skyldighet att märka varor och att ställa säkerhet. En övervägande del av lagstiftningen på konsumentskyddsområdet genomför EG-lagstiftning.

Regeringen har i mars 2008 till riksdagen överlämnat två propositioner i vilka regelförenklingsaspekterna har beaktats. Det är dels en proposition med förslag till ny diskrimineringslag (prop. 2007/08:95) dels en proposition med förslag till ny marknadsföringslag (prop. 2007/2008:115).

Den nya diskrimineringslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2009. Lagförslaget innebär viss regelförenkling för företagen bl.a. när det gäller bestämmelser om aktiva åtgärder. Enbart förslagen i denna del kan, om de antas av riksdagen, förväntas ge en betydande minskning av företagens administrativa kostnader. Simuleringsberäkningar i Nuteks databas Malin ger vid handen att företagens administrativa kostnader med anledning av kraven på aktiva åtgärder kommer att minska med mer än 25 procent om lagförslaget antas. Förslagen i propositionen kan även i övrigt förväntas medföra förenklingar för företagen, bl.a. genom att de i frågor som rör diskriminering endast behöver vända sig till en myndighet, Diskrimineringsombudsmannen, i stället för som tidigare till flera olika.

Den nya marknadsföringslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2008. Genom den nya lagen genomförs EG-direktivet (2005/29/EG) om otillbörliga affärsmetoder. Lagförslaget innebär viss regelförenkling för företagen bl.a. i form av ett slopande av informationsskyldigheten i nuvarande 4 § marknadsföringslagen (1995:450) och en större frihet för näringsidkare att bestämma när prisinformation ska anges i marknadsföring. Dessutom införs fler uttryckliga förbud vilket torde minska generalklausulens betydelse och öka förutsebarheten för näringsidkare. Då Nuteks mätningar av de administrativa kostnaderna inom konsument- och produktsäkerhetsområdet inte varit klara har möjligheterna att precisera effekterna av olika förslag varit begränsade. När resultatet av Nuteks mätningar är klart kommer detta att analyseras och läggas till grund för departementets fortsatta regelförenklingsarbete på detta område.

Näringsdepartementet

Näringsdepartementets regelverk finns främst på energi-, transport-, infrastruktur- och konkurrensområdet. Det är också inom dessa områden som det mesta av regelförenklingsarbetet genomförs.

De regelverk som departementet ansvarar för har sitt ursprung både i nationell lagstiftning och EG-lagstiftning. Det finns annan lagstiftning som andra departement ansvarar för men som i hög grad berör Näringsdepartementets verksamhetsområde exempelvis bolagsrätten, immaterialrätten, skatterätten, miljöbalken och plan- och bygglagen.

Arbetet inom departementet med att förenkla regelsystemet är inriktat på förhållanden som rör enskilda företagare. En prioriterad uppgift är att även på annat sätt än genom förändring i lagstiftning underlätta för företag. En sådan uppgift är bland annat att uppgiftslämnandet för företag ska minska. Regeringen kommer under 2008 att ge bl.a. Bolagsverket och Nutek i uppdrag att se över hur företagens informationsinlämnande kan minska.

Näringsdepartementet har ett samordnande ansvar för regelförenklingsarbetet. Det innebär att departementet ansvarar för en rad verktyg i arbetet, som mätningar av administrativa kostnader inom alla för företagen relevanta områden, förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning och inrättande av ett regelråd. Näringsministern har också på regeringens webbplats inbjudit företagare att lämna förslag till regelförenklingsarbetet. Under en vecka i maj 2007 inkom ca 500 förslag, som fördelades till berörda departement.

På departementets område har regeringen fram t.o.m. 2007 genomfört lättnader i mönstringen av intendenturpersonal som innebär att mellan 3 000 och 4 000 personer inte längre omfattas av det normala mönstringsförfarandet. Nationella föreskrifter inom luftfartsområdet har upphävts och regelverket anpassats till EG-krav vilket ger minskad administration för de företag som berörs. Järnvägslagen (2004:519) har ändrats så att undantag från vissa skyldigheter för fristående järnvägsnät och stickspår införts. Vidare har Järnvägsstyrelsen bemyndigats att besluta om ytterligare undantag för små företag. Nämnden för offentlig upphandling har från den 1 september 2007 inordnats i Konkurrensverket för att ge en ökad helhetssyn på offentlig upphandling.

Konkurrensverket har fått en resursförstärkning för att ge små företag i större utsträckning än idag möjlighet att delta i offentlig upphandling. I regeringens proposition (prop. 2007/08:135) föreslås att tröskelvärdena för koncentrationsprövningar i konkurrenslagen (1993:20) förändras för att minska den administrativa bördan för företag. Vidare upphävs lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling (prop. 2007/08:135).

Regeringen fattade beslut om ratificering av den s.k. Londonöverenskommelsen den 3 april 2008. Överenskommelsen syftar till att minska patenthavarnas översättningskostnader för patent som har meddelats med stöd av den europeiska patentkonventionen (EPC). Åtgärden sänker kostnaden för validering av europeiska patent med nästan hälften jämfört med förhållandena idag.

I delbetänkandet Transportinspektionen En myndighet för all trafik (SOU 2008:9) lämnas förslag om en ny transportinspektionsorganisation. Inspektionens uppdrag ska omfatta normgivnings- och tillsynsverksamhet samt registerhållning inom transportområdet. Förslaget innebär att verksamheter hos fyra myndigheter förs över till den nya myndigheten.

Den 22 juni 2007 togs kravet på nationell tillståndshandtering inom flygtrafiktjänst bort eftersom det i EG-rätten införts ett system med certifiering och utnämning. Detta innebär att nationella avvikelser eller tillägg till internationella överenskommelser minskar vilket innebär en lättnad för marknaden.

En revision av det s.k. tredje luftfartspaketet pågår som bl.a. syftar till att öka marknadseffektiviteten och flygsäkerheten samt att förbättra passagerarskyddet. Företagens kostnader minskar genom att de tre existerande förordningarna i tredje paketet kommer att slås samman till en enda text. En enhetlig tolkning av lagstiftningen bidrar samtidigt till en marknad med konkurrens på lika villkor för gemenskapens lufttrafikföretag. Revisionen förväntas vara klar under 2009.

Kulturdepartementet

På kulturområdet finns flera stödordningar som har betydelse för företag. På medieområdet finns de flesta reglerna med betydelse för företagen i radio- och TV-lagen (1996:844). Kulturdepartementet har i första hand inriktat sitt regelförenklingsarbete mot medieområdet och radio- och TV-lagen. Lagen har och kommer även framöver att ändras på ett flertal punkter. De författningar som Kulturdepartementet ansvarar för tar emellertid till stor del sikte på olika stödordningar där det inte finns något större behov av regelförenklingsarbetet. Radio- och TV-verket är den myndighet under Kulturdepartementet som har haft i uppgift att inom sitt område bistå i arbetet med regelförenklingsarbetet.

Kulturdepartementet arbetar för att förenkla för kulturskapare inom områden som inte primärt faller under departementets ansvarsområde. Det kan handla om arbetsmarknadspolitik, socialförsäkringar, skatter m.m. där det finns utrymme för att förenkla för företag inom kultursektorn. Som utgångspunkt för detta arbete ligger bl.a. betänkandet Konstnärerna och trygghetssystemen (SOU 2003:21). Regeringen har dessutom beslutat att en kommitté ska se över kulturpolitiken, dess inriktning och arbetsformer. Kommittén, som har antagit namnet

Kulturutredningen, ska pröva hur försörjningsmöjligheterna för kulturskapare kan främjas samt identifiera de åtgärder som kan bidra till ett ökat entreprenörskap och företagande inom kulturskapande och konstnärlig verksamhet (dir. 2007:99).

Förenklingsförslagen från näringslivet är få inom Kulturdepartementets område. De åtgärder som Kulturdepartementet presenterar förväntas inte bara göra det enklare för företag inom radio- och TV-området utan även förbättra konkurrensen. I februari 2008 utökades den tillåtna annonstiden för både TV- och radioföretag vilket kommer att utjämna konkurrensen mellan svenska och andra företag verksamma inom EU samtidigt som programföretagen får färre och enklare regler om annonstid att förhålla sig till. Ett antal direktiv till statliga offentliga utredningar presenteras även där det bland annat kommer att göras en översyn av radio- och TV-lagen (1996:844) i syfte att se över möjligheten till regelförenkling för radio- och TV-företag. Radio- och TV-verket har bl.a. under året som gått utökat samarbetet med Post- och telestyrelsen för att underlätta ansökningsförfarandet för att sända radioprogram. Gemensam information har tagits fram för detta vilket även förväntas underlätta handläggningen av ansökningarna.

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsdepartementet hanterar frågor om arbetsrätt, arbetsmiljö och arbetsmarknad. Den övervägande delen av de administrativa kostnaderna för de regelverk departementet och dess myndigheter ansvarar för beror på underliggande EG-rätt. Ett skäl till kostnadernas omfattning är att reglerna i stort sett omfattar alla företag med anställda.

Informationskrav på arbetsrättsområdet handlar sällan om arbetsgivares kontakter med eller informationsöverföring till myndigheter, utan är mer inriktade på förhållandet mellan arbetsgivare och anställd och/eller facklig organisation. Inget av de tio mest kostsamma informationskraven innebär någon kontakt med myndigheter.

De förslag och synpunkter som inkommit till Arbetsmarknadsdepartementet under regelförenklingsarbetet från arbetsmarknadens parter, arbetsgivar- och företagarorganisationer avser till övervägande del andra typer av frågor än sådana som handlar om administrativa kostnader. Förenklingsarbetet på Arbetsmarknadsdepartementets område kan därför inte enbart inriktas på regler som medför administrativa kostnader. En minst lika viktig del handlar om att åstadkomma andra slags förenklningar. Det handlar bl.a. om hur reglerna är utformade (tekniskt, språkligt m.m.), att de kan förstås och tillämpas, att det så långt möjligt finns en fungerande systematik och överblickbarhet, m.m. Vidare måste förenklingssträvandena vägas mot andra målsättningar som regeringen har i fråga om arbetsrätt och arbetsmiljö.

Förenklingsarbetet inriktas på tre områden: arbetsmiljöområdet, semesterlagen (1977:480) samt övriga ledighetslagar. Därtill pågår en översyn av lagen (1974:13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder, den s.k. främjandelagen. På alla dessa områden har det inkommit ett antal förenklingsförslag från arbetsgivar- och näringslivsorganisationer.

Därtill bör det erinras om de ovan (avsnitt 3.2.2) nämnda ändringarna i reglerna om tidsbegränsad anställning i lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Vad gäller arbetsmarknadsområdet har departementet inriktat förenklingsarbetet på regelverken för de arbetsmarknadspolitiska insatserna. Även på detta område måste förenklingssträvandena vägas mot regeringens målsättningar i övrigt, t.ex. i fråga om effektivare administration för minskat fusk och felaktiga utbetalningar. Flera av de arbetsmarknadspolitiska insatserna riktar sig till arbetsgivare i syfte att stimulera deras vilja att anställa arbetslösa personer, t.ex. nystartsjobb och lönebidrag för personer med funktionshinder. Inriktningen på förenklingsarbetet är därför att skapa regelverk som är enkla och förståliga och därmed minimera företagens administrativa börda.

Skyldigheten för arbetsgivare att anmäla ledig plats till arbetsförmedlingen avskaffades från den 2 juli 2007. Enligt Nuteks beräkningar uppgick den administrativa kostnaden för företagen till följd av denna skyldighet till 4,7 miljoner kronor, baserat på antalet platser som anmälades 2004 och 2005. År 2006 anmälades betydligt fler platser, vilket innebar en mycket högre kostnad. Regeringen har också genomfört andra förändringar som minskar administrationen i företagen. Det gäller bl.a. sammansättningen av de arbetsmarknadspolitiska programmen.

Arbetsmiljöverket har under ett flertal år arbetat med att förenkla sina föreskrifter. På ett tiotal år har antalet föreskriftshäften minskat från drygt 200 till drygt 100. Fr.o.m. 2007 inriktas förenklingsarbetet på att minska företagets administrativa kostnader, förtydliga regelstrukturen i verkets föreskrifter samt förbättra möjligheterna att rapportera in uppgifter och lämna anmälningar elektroniskt. Vad gäller de administrativa kostnader som verket självt kan åtgärda (dvs. kostnader som inte beror på EG-rätt), ca 440 miljoner kronor, planerar verket för föreskriftsändringar som leder till en minskning med 40 procent.

Den inriktning av förenklingsarbetet som lades fast av Arbetsmarknadsstyrelsen och som fortsätter inom Arbetsförmedlingen var att se över och förbättra föreskrifter, rutiner och systemstöd kring administrationen för bl.a. de arbetsmarknadspolitiska programmen. I detta arbete måste dock också beaktas regeringens uppdrag att felaktiga utbetalningar ska förhindras och regeltillämpningen förbättras. Uppdraget kan i vissa avseenden motverka varandra, vilket bör uppmärksammas.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) har inför starten av det nationella struktur-fondsprogrammet för regional konkurrenskraft och sysselsättning 2007–2013 utarbetat nya föreskrifter och administrativa procedurer. En målsättning har varit att förenkla för stödmottagarna, bl.a. företagen.

4 Regelförenklingsarbetet ur ett internationellt perspektiv

Regelförenkling i syfte att minska företagens administrativa bördor och skapa bra villkor för företagen har blivit en allt viktigare fråga i många länder. Regelförenklingsarbetet följs i varierande utsträckning av internationella organisationer som OECD och Världsbanken genom bl.a. studier av regelreformeringsaspekter. Sverige är ett av de länder som, trots ett relativt gott utgångsläge, har satt ambitiösa mål för regelförenklingsarbetet. Flera andra europeiska länder har också, från skilda utgångslägen, ambitiösa mål om 20–25 procent minskning av företagens administrativa bördor under kommande år. Regelförenkling står även mycket högt på EU:s dagordning för Lissabonstrategin. Europeiska rådet har betonat att det är viktigt att minska de administrativa bördorna för att stimulera Europas ekonomi, särskilt med anledning av återverkningarna för små och medelstora företag. Europeiska rådet har satt som mål att administrativa bördor hänförliga till EG:s regelverk bör minskas med 25 procent till 2012.

I Nederländerna etablerades 2000 ett fristående rådgivande organ, Actal, för att ge råd till den nederländska regeringen ifråga om minskning av byråkrati och administrativa hinder. Actal bedöms ha varit starkt bidragande i arbetet med att nå den nederländska regeringens mål att minska de administrativa bördorna med 25 procent till 2007. I Tyskland inrättades 2006 likaså ett rådgivande organ, Normenkontrollrat, med Actal som en förebild. EG-kommissionen har även inrättat ett rådgivande organ i form av en konsekvensbedömningsnämnd.

Regelförenkling inom EU

Ett flertal regelområden i Sverige bygger till stora delar på gemenskapsrätten. På senare år har ett antal initiativ tagits inom EU i syfte att dels förenkla och modernisera gällande regler, dels förbättra lagstiftningsprocessen. Regelförenklingsarbetet inom EU har mycket stor betydelse för möjligheterna att uppnå förenklade regelverk och minskade administrativa kostnader för svenska företag.

Kommissionens förenklings- och åtgärdsprogram samt mål på EU-nivå

Kommissionen presenterade hösten 2005 sitt första rullande förenklingsprogram (KOM (2005) 535, slutlig) som uppdaterades genom nya initiativ den 1 november 2006 (KOM (2006) 689, 690 och 691) för att stärka

arbetet med regelförenkling. Till de första omkring 100 initiativen, som berör ca 220 rättsakter, lades ytterligare 43 initiativ, vilka kommer att vara föremål för åtgärder under åren 2006–2009. Det handlar i första hand om att förenkla gällande regler, höja kvaliteten på och öka användningen av konsekvensanalyser när nya regler utarbetas samt minska den administrativa bördan för Europas företag. Vidare aviserades mätningar av administrativa kostnader inom 13 prioriterade områden. Åtgärdsprogrammet för minskning av administrativa bördor antogs av kommissionen i januari 2007 (KOM(2007)23).

Vid Europeiska rådets möte i mars 2007 antogs kommissionens åtgärdsprogram. Vidare enades Europeiska rådet om att administrativa bördor hänförliga till EG:s regelverk bör minskas med 25 procent till 2012. Rådet uppmanade vidare medlemsstaterna att sätta motsvarande mål på nationell nivå, vilket till dags dato har gjorts av tolv medlemsstater, däribland som framgår ovan av Sverige.

Sverige stödjer till fullo kommissionens åtgärdsprogram och nyss nämnda mål på EU-nivå för minskning av företagens administrativa bördor, vilket ligger i linje med regeringens ambitioner på nationell nivå att genom regelförenkling åstadkomma en märkbar positiv förändring i företagens vardag och därigenom bidra till ökad tillväxt och sysselsättning.

Arbetet inom ramen för kommissionens förenklings- och åtgärdsprogram

Processen att nå det satta målet om att minska de administrativa bördorna hänförliga till EG:s regelverk sker i flera steg. Våren 2007 presenterades tio enklare förenklingsåtgärder, s.k. fast-track actions, vilka förväntas minska företagens administrativa kostnader med i storleksordningen 1,3 miljarder euro. Nya förenklingsförslag presenteras kontinuerligt. Vid utgången av 2007 fanns drygt 160 förenklingsinitiativ i det rullande förenklingsprogrammet och under 2008 avser kommissionen presentera ytterligare ett 40-tal regelförenklingsförslag. Kommissionen lanserade i mars 2008 elva nya fast-track actions som förväntas minska företagens administrativa kostnader med omkring en miljard euro.

Dessutom genomförs mätningar av företagens administrativa kostnader enligt den s.k. standardkostnadsmodellen inom 13 prioriterade områden: bolagsrätt/årsredovisning, arbetsmiljö/arbetsrätt, hälsoskydd/läke-

medelslagstiftning, skattelagstiftning/moms, statistik, jordbruk och jordbruksstöd, livsmedelssäkerhet, transporter, fiske, finansiella tjänster, miljö, "sammanhållningspolitik" och offentlig upphandling. Dessa områden bedöms stå för ca 80 procent av den administrativa bördan.

Mätningarna genomförs av ett s.k. konsortium, i nära samverkan med kommissionen och medlemsstaterna. Hundratals skyldigheter enligt EG-lagstiftningen ska inventeras och kartläggas. Man ser också över hur EG-krav har införlivats i nationell lagstiftning. Under hösten 2007 har mätningar ägt rum avseende bolagsrätt och årsredovisning, varav det förstnämnda området har visat sig vara särskilt betungande för företagen ur administrativ synvinkel. Mätningarna av samtliga aktuella områden avses slutföras under 2008, varefter resultatet härav kommer att presenteras av kommissionen. Allteftersom mätningarna pågår och efter att de avslutats kommer förenklingsförslag att identifieras och presenteras. Dessa förenklningar kommer i första hand att ha som inriktning att reducera företagens administrativa kostnader.

Arbetet med att stärka konsekvensanalyserna vid ny lagstiftning på EG-nivå fortsätter. En fristående konsekvensbedömningsnämnd inrättades av kommissionen i november 2006 som ett led i detta arbete. Konsekvensbedömningsnämnden ger råd och rekommendationer ifråga om kvaliteten på av kommissionen genomförda konsekvensanalyser. I maj 2007 redovisades en fristående utvärdering av kommissionens system för konsekvensanalyser. Kommissionen avser att fortsätta stärka sitt arbete med konsekvensanalyser och kommer bl.a. under våren 2008 att se över sina riktlinjer för genomförande av konsekvensanalyser. Vid utgången av 2007 hade kommissionen sammanlagt, sedan 2003, publicerat cirka 280 konsekvensanalyser inom olika områden. Under 2008 beräknar kommissionen utföra omkring 180 nya konsekvensanalyser. Kommissionen betonar att rådet och parlamentet behöver stärka sitt arbete med konsekvensanalyser och att transparensen i detta arbetet bör öka. Kommissionen fortsätter vidare med sin översyn av gemenskapsrätten och har givit ökad prioritet i fråga om att se till att gemenskapsrätten genomförs och tillämpas korrekt i medlemsstaterna. Kommissionen kom bl.a. med ett nytt meddelande om tillämpningen av gemenskapsrätten under hösten 2007 (KOM (2007) 502).

Kommissionen inrättade i augusti 2007 en ny s.k. högnivågrupp. Den består f.n. av 15 medlemmar, under ledning av det tyska partiet CSU:s förre ordförande Edmund Stoiber. Gruppen ska ge råd till kommissionen i det fortsatta regelförenklingsarbetet. Vidare lanserade kommissionen i september 2007 en ny webbplats där intressenter och andra berörda kan lämna förslag och synpunkter på förenklingsåtgärder. Sverige välkomnar dessa initiativ från kommissionens sida, bl.a. som ett led i arbetet med att komma till rätta med för näringslivet irriterande regler och för att identifiera nya regelförenklingsåtgärder.

Vid utgången av 2007 hade kommissionen beslutat om alternativt föreslagit 91 regelförenklingsinitiativ att jämföra med de omkring 160 initiativ som för närvarande finns i det rullande förenklingsprogrammet. Majoriteten av de initiativ som beslutats av kommissionen är lagstiftningsförslag som kräver godkännande av parlamentet och rådet, resterande är rättsakter som kommissionen kan besluta om själv. Endast ett fåtal av lagstiftningsförslagen har dock slutligt antagits av parlamentet och rådet medan beslut inväntas ifråga om knappt hälften av förslagen.

Sverige har arbetat för att regelförenkling ska vara högt prioriterat på agendan i det gemensamma arbetsprogrammet, det s.k. 18-månadersprogrammet för kommande ordförandeskap i EU för Frankrike, Tjeckien och Sverige. Sverige verkar vidare för att tillse att regelförenkling är en fortsatt viktig fråga för olika rådskonstellationer, inte minst för konkurrenskraftsrådet. I övrigt följer Sverige noga kommissionens initiativ och försöker i olika sammanhang verka för att regelförenklingsförslag processas effektivt på EU-nivå och ger konkreta resultat i företagets vardag.

Kommissionen har slutligen, för att främja tillväxt och sysselsättning i små och medelstora företag, tagit initiativ till utformningen av en småföretagsstadga, Small Business Act, inom vilken regelförenkling är en viktig del. Denna stadga kommer att tas fram under 2008.

Regelförenkling inom OECD

Inom OECD bedrivs sedan många år ett arbete med inriktning på regelkvalitet och regelreformer. Den särskilda rekommendation till medlemsstaterna om förbättrad regelkvalitet som OECD:s råd antog 1995, med en checklista för regelgivare, har haft ett stort inflytande på de ca 30 medlemsländernas regelreformeringsarbete. Rekommendationen har uppdaterats mot bakgrund av den utveckling som skett i medlemsländerna ifråga om regelreformer.

På medlemsländers egen begäran har OECD granskat regelreformeringsarbetet i över 20 av medlemsländerna. Alla granskningar genomförs med ett likartat upplägg. Avsikten med regelreformeringsarbetet i sig är att höja kvaliteten i regelgivningen, genom att förbättra dess ändamålsenlighet, kostnadseffektivitet och rättsliga kvalitet. Det yttersta målet är förbättrade nationella ekonomier, ökad välfärd och förmåga att anpassa regler och styrning av marknader till rådande omvärldsförändringar.

OECD:s granskning av Sverige ur ett regelreformeringsperspektiv pågick från hösten 2005 till december 2006. Slutrapporten Sweden – Achieving Results for Sustained Growth presenterades i mars 2007. Rapporten innehåller ett antal rekommendationer om hur det svenska regelreformeringsarbetet skulle kunna förbättras i olika avseenden. Ett flertal av OECD:s rekommendationer har redan hörtsammats i varierande utsträckning

från svensk sida: regelförenklingsarbetet har intensifierats; bättre fokus och ledarskap finns i regelförenklingsarbetet genom bl.a. inrättande av nya samråds- och arbetsgrupper (statssekreterargrupp, interdepartemental arbetsgrupp och flera samrådsgrupper med näringslivet); arbete pågår inom Regeringskansliet med att inrätta ett rådgivande organ, Regelrådet; samt ett förbättrat system för konsekvensanalyser genom den nya förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

OECD kommer att granska regelreformeringsaspekter i de 15 "gamla medlemsstaterna" (däribland Sverige), indelade i tre granskningsgrupper under perioden våren 2008–hösten 2009, efter den framgångsrika, liknande granskning som SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management) genomförde i tio "nya medlemsstater" under perioden mars 2005–oktober 2006. OECD och EG-kommissionen bedömer att en granskning av regelreformeringsaspekter i medlemsstaterna är viktig bl.a. för att nå uppsatta mål i Lissabonagendan. En utgångspunkt för den kommande granskningen är OECD:s tidigare granskning av medlemsstaterna ur ett regelreformeringsperspektiv, i den mån sådan granskning har ägt rum.

HANDLINGSPLAN FÖR REGELFÖRENKLING

REGERINGSKANSLIET

Näringsdepartementet

www.regeringen.se/foretagande